

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Regio
PROGRAMUL REGIONAL 2021-2027
NORD-EST

ADR
Agentia pentru Dezvoltare Regională
N O R D - E S T

Programul Regional Nord-Est 2021-2027

GHIDUL SOLICITANTULUI DE FINANȚARE

Investiții în clădirile publice în vederea
creșterii eficienței energetice

Apel PR/NE/2024/3/RSO2.1/1/Eficiența
energetică Clădiri publice – Consilii
județene, Autorități publice centrale, UAT
locale

PRIORITATEA 3

NORD-EST - O REGIUNE DURABILĂ, MAI PRIETENOASĂ CU MEDIUL

OBIECTIV SPECIFIC

PROMOVAREA EFICIENȚEI ENERGETICE ȘI REDUCEREA EMISIILOR DE GAZE CU
EFECT DE SERĂ

APEL PR/NE/2024/3/RSO2.1/1/Eficiența
energetică Clădiri publice - Consilii
județene, Autorități publice centrale, UAT
locale

DESTINAT CONSILIILOR JUDEȚENE, AUTORITĂȚILOR PUBLICE
CENTRALE, UAT LOCALE

CUPRINS

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR	6
1.1 Preambul	6
1.2 Abrevieri	7
1.3 Glosar	8
2. ELEMENTE DE CONTEXT	13
2.1 Informații generale program	13
2.2 Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific	13
2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile 13	
Reglementări europene	13
3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE.....	17
3.1 Tipul de apel	17
3.2 Forma de sprijin (granturi, instrumente financiare, premii).....	18
3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte	18
3.4 Rata de cofinanțare	18
3.5 Zona geografică vizată de proiect	19
3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului	19
I. Măsurile de creștere a eficienței energetice:.....	19
II. Măsurile conexe care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (care nu conduc în mod direct la creșterea eficienței energetice):.....	20
3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte	20
3.8 Indicatori	20
3.8.1 Indicator de realizare (de output):	20
3.8.2 Indicatori de rezultat:.....	21
3.8.3 Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul):.....	21
3.9 Rezultate așteptate	21
3.10 Operațiuni de importanță strategică.....	21
3.11 Investiții teritoriale integrate	21
3.12 Dezvoltare locală sub responsabilitatea comunității	21
3.13 Reguli privind ajutorul de stat	21
3.14 Reguli privind instrumentele financiare.....	23
3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale	23
3.16 Principii orizontale	23
3.17 Aspecte de mediu. (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice	24
3.18 Caracterul durabil al proiectului	25
3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, gen, incluziunea și nediscriminarea	26
3.20 Teme secundare	26
3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri	27
4 INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	27
4.1 Data deschiderii apelului de proiecte:	27
4.2 Perioada de pregătire a proiectelor	27
4.3 Perioada de depunere a proiectelor.....	27
4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte: ....., ora	27
4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte: ....., ora	27
4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor.....	27
5 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE.....	28
5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor	29
5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor	29
5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili	31

5.1.3	Categoriile de parteneri eligibili	32
5.1.4	Reguli și cerințe privind parteneriatul	32
5.2	Eligibilitatea activităților	32
5.2.1	Cerințe generale privind eligibilitatea activităților.....	32
5.2.2	Activități eligibile	33
I.	Măsuri de creștere a eficienței energetice :	33
II.	Măsurile conexe care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (care nu conduc în mod direct la creșterea eficienței energetice):	36
5.2.3	Activitatea de bază.....	38
5.2.4	Activități neeligibile.....	38
5.3	Eligibilitatea cheltuielilor	39
5.3.1	Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor	39
5.3.2	Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile	41
5.3.3	Categoriile de cheltuieli neeligibile	41
5.3.4	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte	42
5.3.5	Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare	43
5.3.6	Finanțare nelegată de costuri.....	43
5.4	Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect	43
5.5	Cuantumul cofinanțării acordate	43
5.6	Durata proiectului.....	43
5.7	Alte cerințe de eligibilitate a proiectului	44
6	Indicatori de etapă.....	47
7	Completarea și depunerea cererilor de finanțare	47
7.1	Completarea formularului cererii de finanțare	48
7.2	Limba utilizată în completarea cererii de finanțare	48
7.3	Metodologia de justificare și detalierea bugetului cererii de finanțare	48
7.4	Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare.....	49
7.5	Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare	53
7.6	Anexele și documente obligatorii la momentul contractării.....	53
7.7	Renunțarea la cererea de finanțare	58
8	Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor	58
8.1	Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare.....	58
8.2	Conformitate administrativă – Declarația unică	58
8.3	Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+).....	58
8.4	Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară – mențiuni grila	59
8.5	Aplicarea pragului de calitate	60
8.6	Aplicarea pragului de excelență	61
8.7	Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.	61
8.8	Contestații.....	61
8.9	Contractarea proiectelor	62
8.9.1	Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate	62
8.9.2	Decizia de acordare/respingere a finanțării	63
8.9.3	Definitivarea planului de monitorizare al proiectului	64
8.9.4	Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare.....	64
9	Aspecte privind conflictul de interese	65
10	Aspecte privind prelucrarea datelor cu caracter personal	65
11	Aspecte privind monitorizarea tehnică și rapoartele de progres	65
11.1	Rapoartele de progres	66
11.2	Vizitele de monitorizare	66
11.3	Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare	67
12	Aspecte privind managementul financiar	68
12.1	Mecanismul cererilor de prefinanțare	68

12.2 Mecanismul cererilor de plată	69
12.3 Mecanismul cererilor de rambursare	71
12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare	72
12.5 Vizitele la fața locului	72
13 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI	73
13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului	73
13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)	74
14 ANEXE.....	74

1. PREAMBUL, ABREVIERI ȘI GLOSAR

1.1 Preambul

Acest document se aplică apelului de proiecte cu numărul **PR/NE/2024/3/RSO2.1/1/Eficiență energetică Clădiri publice Consilii județene, Autorități publice centrale, UAT locale** – Prioritatea 3: Nord-Est – O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul, obiectiv specific RSO2.1 - Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Apelurile de proiecte se lansează prin aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+.

Interpretarea informațiilor incluse în documentația de finanțare se realizează sistematic, în conformitate cu prevederile prezentului document, respectiv a *Ghidului Solicitantului pentru apelul de proiecte cu numărul PR/NE/2024/3/RSO2.1/1/Eficiența energetică Clădiri publice Consilii județene, Autorități publice centrale, UAT locale cu modificările și completările ulterioare*, aprobat și publicat pe site-ul <https://regionordest.ro>.

Prezentul document se adresează tuturor potențialilor solicitanți pentru apelul de proiecte mai sus menționat, cu precizarea că la acesta se adaugă și prevederile Documentului-Cadru de Implementare a Dezvoltării Urbane, cu modificările și completările ulterioare, aflat pe site-ul www.regionordest.ro, doar în secțiunile în care se specifică acest lucru.

Aspectele cuprinse în acest document ce derivă din Programul Regional Nord-Est 2021-2027 și modul său de implementare, vor fi interpretate de către Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est cu respectarea legislației în vigoare și folosind metoda de interpretare sistematică.

Vă recomandăm ca înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și prevederile legislației naționale și comunitare specifice și să vă asigurați că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate.

Acest document prevalează asupra extraselor din ghid incluse în MySMIS2021/SMIS2021+.

Vă recomandăm ca până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet <https://regionordest.ro>, pentru a urmări eventualele modificări ale condițiilor de finanțare, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor în cadrul Programului Regional Nord-Est 2021-2027.

Pentru a facilita procesul de completare și transmitere a cererilor de finanțare, la sediul Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord-Est (ADR Nord-Est) funcționează un Birou Regional de Informare, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea acestora. Solicitanții de finanțare pot formula solicitări de clarificări în ceea ce privește datele/informațiile cuprinse în prezentul ghid, inclusiv anexele acestuia, pe întreaga durată a apelului de proiecte, începând cu data deschiderii apelului până la data închiderii acestuia, astfel:

-La sediul Biroului Regional de Informare din Piatra Neamț, B-dul. Republicii, nr. 17, bl. A1

-Prin telefon, apelând numărul 0233224167

-Prin email, la adresa info@adrnordest.ro. Termenul de răspuns la solicitările electronice este de 10 zile lucrătoare de la data transmiterii solicitării.

Întrebările frecvente și răspunsurile la acestea vor fi publicate periodic pe pagina web a programului <https://regionordest.ro>.

1.2 Abrevieri

AA	Autoritatea de Audit
AC	Autorizație de construire
ADR NE	Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est
AM PR NE	Autoritatea de Management pentru Programul Regional Nord-Est
APC	Autoritate publică centrală
APL	Autoritate publică locală
AT	Asistență Tehnică
BS	Bugetul de Stat
CA	Conformitate administrativă
CE/COM	Comisia Europeană
CEE	Țările din Centrul și Estul Europei
CF	Cerere de finanțare
CJ	Consiliu Județean
DG	Directorat General al Comisiei Europene
DGDR	Direcția Generală pentru Dezvoltare Regională
DLRC	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității
DNSH	Principiul de a nu „prejudicia în mod semnificativ” (do no significant harm)
ETF	Evaluarea tehnică și financiară
EUR	Euro
FEDR	Fondul European pentru Dezvoltare Regională
FS	Fonduri Structurale
HG	Hotărâre de Guvern
INS/INSSE	Institutul Național de Statistică
ITI	Investiție Teritorială Integrată
M	Municipiu
MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
MIPE	Ministerul Investițiilor și Fondurilor Europene
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MRJ	Municipiu reședință de județ
NUTS	Nomenclatorul Unităților Statistice Teritoriale
OCPI	Oficiu de cadastru și publicitate imobiliară
ODD	Obiectivele pentru dezvoltare durabilă
ONG	Organizații Non-guvernamentale

ONU	Organizația Națiunilor Unite
OP	Obiectiv de Politică
OS	Obiectiv specific
OUG	Ordonanță de Urgență a Guvernului
PDR	Planul de Dezvoltare Regională
PIB	Produsul Intern Brut
POR	Programul Operațional Regional
PR NE	Programul Regional Nord-Est
PT	Proiect tehnic
RDC	Regulamentul UE 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
Regiunea NE	Regiunea de Dezvoltare Nord-Est
RST	Recomandări Specifice de Țară
RT	Raport Tehnic
SEAP/SICAP	Sistemul electronic al achizițiilor publice/Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice
SF	Studiu de fezabilitate
SDT	Strategie Integrată de Dezvoltare Teritorială 2021-2027
SM	State Membre
SMIS	Sistem unic de management al informației
SUERD	Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării
TFUE	Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene
UAT	Unitate administrativ-teritorială
UE	Uniunea Europeană
ZM	Zona metropolitană
ZUF	Zona urbană funcțională

1.3 Glosar

Achiziții publice verzi - Achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări cu un impact de mediu redus de-a lungul întregului ciclu de viață al acestora, față de alte bunuri, servicii și lucrări cu aceeași funcție principală.

Activitate de bază în cadrul unui proiect - Activitate sau pachet de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect, care se verifică de către autoritatea de management/organismul intermediar, după caz, în etapa de

contractare, la momentul întocmirii planului de monitorizare al proiectului și care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

(i) are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;

(ii) se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile obligatorii specificate în Ghidul Solicitantului;

(iii) nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului;

(iv) bugetul estimat alocat activității sau pachetului de activități reprezintă minimum 50% din bugetul eligibil al proiectului.

Anvelopa clădirii - totalitatea elementelor de construcție care delimitează spațiul interior al unei clădiri, încălzit la un nivel de confort corespunzător, de mediul exterior și/sau de spații neîncălzite/mai puțin încălzite;

Apel de proiecte - Invitație publică adresată de către autoritatea de management categoriilor de solicitanți eligibili stabiliți prin Ghidul Solicitantului, în vederea transmiterii cererilor de finanțare, în cadrul uneia sau mai multor priorități din cadrul programului.

Audit energetic al clădirii - totalitatea activităților specifice prin care se obțin date și elemente tehnice despre profilul consumului energetic real al unei clădiri/unități de clădire existente, urmate de identificarea soluțiilor de creștere a performanței energetice, de cuantificarea reducerii consumurilor energetice rezultate din soluțiile propuse, de evaluarea eficienței economice a implementării acestora prin indicatori economici și finalizate cu raportul de audit, potrivit metodologiei

Biomasă înseamnă fracțiunea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor de origine biologică din agricultură, inclusiv substanțe vegetale și animale, din silvicultură și din industriile conexe, inclusiv pescuitul și acvacultura, precum și fracțiunea biodegradabilă a deșeurilor, inclusiv deșeuri industriale și municipale de origine biologică;

Cererea de finanțare reprezintă aplicația depusă de potențialul beneficiar împreună cu documentele stabilite prin ghidul solicitantului ce se depune în vederea obținerii finanțării în cadrul programelor regionale;

Certificat de performanță energetică a clădirii - document elaborat conform metodologiei de calcul al performanței energetice a clădirilor, prin care este indicată performanța energetică a unei clădiri sau a unei unități de clădire și care cuprinde date cu privire la consumurile de energie primară și finală, inclusiv din surse regenerabile de energie, precum și cantitatea de emisii în echivalent CO₂. Pentru clădirile existente, certificatul cuprinde și măsuri recomandate pentru reducerea consumurilor energetice, precum și pentru creșterea ponderii utilizării surselor regenerabile de energie în total consum;

Clădire înseamnă ansamblu de spații cu funcțiuni precizate, delimitat de elementele de construcție care alcătuiesc anvelopa clădirii, inclusiv instalațiile aferente acesteia, în care energia este utilizată pentru asigurarea confortului interior;

Clădire al cărei consum de energie este aproape egal cu zero (nZEB) înseamnă, în sensul legii 372/2005, republicată, clădirea cu o performanță energetică foarte ridicată, la care necesarul de energie pentru asigurarea performanței energetice este aproape egal cu zero sau este foarte scăzut și este acoperit astfel în proporție de minim 30%, cu energie din surse regenerabile, inclusiv cu energie din surse regenerabile produsă la fața locului sau în apropiere, pe o rază de 30 de km față de coordonatele GPS ale clădirii;

Clădire existentă - clădire la care s-a efectuat recepția la terminarea lucrărilor, inclusiv clădirea aflată în exploatare înainte de data intrării în vigoare a Hotărârii Guvernului nr. 273/1994 pentru aprobarea Regulamentului privind recepția construcțiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Cogenerare înseamnă producerea simultană, în același proces, a energiei termice și a energiei electrice și/sau a energiei mecanice;

Cogenerare de înaltă eficiență înseamnă procesul de cogenerare ce are loc în sensul definiției de la articolul 2 punctul 34 din Directiva 2012/27/UE, fiind cogenerarea care îndeplinește criteriile stabilite în anexa II din Directivă;

Data lansare apel de proiecte - Data de la care solicitanții pot depune cereri de finanțare în cadrul apelului de proiecte deschis în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ de către autoritatea de management.

Declarație unică a solicitantului/partenerului/liderului de parteneriat - Declarație pe propria răspundere a solicitantului, sub incidența prevederilor legale care privesc falsul în declarații și falsul intelectual, prin care acesta declară că a respectat toate cerințele pentru depunerea cererii de finanțare și îndeplinește condițiile de eligibilitate prevăzute în Ghidul Solicitantului și se angajează ca în situația în care proiectul este admis la contractare să prezinte toate documentele justificative pentru a face dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, sub sancțiunea respingerii finanțării

Energia primară înseamnă energia rezultată din sursele de energie regenerabile și neregenerabile, care nu a fost supusă niciunui proces de conversie sau transformare;

Energie din surse regenerabile - energie obținută din surse regenerabile nefosile, precum: energia eoliană, solară, aerotermală, geotermală, hidrotermală și energia oceanelor, energia hidrotermală, biomasa, gazul de fermentare a deșeurilor, denumit și gaz de depozit, și gazul de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate și biogaz;

Imobilul este definit, conform Legii nr. 7/1996 a cadastrului și a publicității imobiliare, cu modificările și completările ulterioare. Prin imobil se înțelege terenul, cu sau fără construcții, de pe teritoriul unei unități administrativ-teritoriale, aparținând unuia sau mai multor proprietari, care se identifică printr-un număr cadastral unic;

Indicatori de etapă - Repere cantitative, valorice, sau calitative față de care este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă, progresul implementării unui proiect; în funcție de natura proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta: realizarea unor activități sau sub-activități din proiect, atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară pre-stabilite, precum și stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Încălzire centralizată sau răcire centralizată înseamnă distribuția de energie termică sub formă de abur, apă fierbinte sau lichide răcite, de la o sursă de producție centralizată, prin intermediul unei rețele, către mai multe clădiri sau locații, în vederea utilizării sale pentru încălzirea sau răcirea spațiilor ori pentru încălzirea sau răcirea proceselor industriale.

Încălzire centrală - un sistem de încălzire simultană, de la o singură sursă, a cel puțin două clădiri, folosind în acest scop un agent termic (apă fierbinte, abur sau aer). Sursa de căldură este de obicei un cazan de încălzire, dar se poate folosi în acest scop și energia geotermală sau energia solară. Dacă sursa de încălzire este agentul termic livrat de o termocentrală, se vorbește despre termoficare.

MySMIS2021/SMIS2021+ reprezintă sistemul informatic prin care potențialii beneficiari din Regiune vor putea solicita finanțare europeană pentru perioada de programare 2021-2027.

Performanța energetică a clădirii - energia calculată conform metodologiei de calcul a performanței energetice a clădirilor pentru a răspunde necesităților legate de utilizarea normală a clădirii, necesități care includ în principal: încălzirea, prepararea apei calde menajere, răcirea, ventilarea și iluminatul.

Perioada de implementare a proiectului - Este perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare (la care se adaugă, dacă este cazul, și perioada de desfășurare a activităților înainte de semnarea contractului de finanțare, conform regulilor de eligibilitate a cheltuielilor) și data efectuării ultimei plății de către AM PR Nord-Est sau data ultimei zile din perioada de implementare a proiectului stabilită prin contract, oricare dintre ele are loc mai întâi.

Perioada de durabilitate a proiectului - Este perioada de cinci ani calculată de la efectuarea plății finale în cadrul contractului de finanțare.

Plan de monitorizare a proiectului - Plan inclus în contractul de finanțare, după caz, prin care se stabilesc indicatorii de etapă care se vor monitoriza de către autoritatea de management pe parcursul implementării proiectului, modul de verificare al acestora, precum țintele finale asumate pentru indicatorii de realizare și de rezultat care vor fi atinse în urma implementării proiectului.

Pompă de căldură - mecanism, dispozitiv sau instalație care transferă căldura din mediul natural - aer, apă sau sol - către clădire sau către instalații industriale, inversând fluxul natural al căldurii, astfel încât să circule de la o temperatură mai scăzută spre una mai

ridicată. În cazul pompelor de căldură reversibile, acestea pot transfera căldura din clădire către mediul natural.

Prag de calitate - Prag minim de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri externe nerambursabile.

Punctul de reîncărcare înseamnă, în sensul art. 2, pct. 3 al Directivei 2014/94/UE a Parlamentului European și a Consiliului, o interfață care este capabilă să încarce, pe rând, câte un vehicul electric sau să schimbe, pe rând, câte o baterie a unui vehicul electric.

Punct de reîncărcare cu putere normală înseamnă un punct de reîncărcare care permite un transfer de energie electrică către un vehicul electric, la o putere mai mică sau egală cu 22 kW, excluzând dispozitivele cu o putere mai mică sau egală cu 3,7 kW care sunt instalate în gospodării private sau al căror scop principal nu este reîncărcarea vehiculelor electrice și care nu sunt accesibile publicului; Punct de reîncărcare cu putere înaltă înseamnă un punct de reîncărcare care permite un transfer de energie electrică către un vehicul electric, la o putere mai mare de 22 kW.

Raport de audit energetic - document elaborat în urma desfășurării activității de audit energetic al clădirii, care conține descrierea modului în care a fost efectuat auditul energetic, a principalelor caracteristici termice și energetice ale clădirii/unității de clădire și, acolo unde este cazul, a măsurilor propuse pentru creșterea performanței energetice a clădirii/unității de clădire și instalațiilor interioare aferente acestora, precum și a principalelor concluzii referitoare la eficiența economică a aplicării măsurilor propuse și durata de recuperare a investiției.

Renovare minoră înseamnă renovarea care conduce la economii de energie primară mai mici de 30%, în conformitate cu Recomandarea Comisiei privind renovarea clădirilor nr. 2019/786.

Renovarea moderată înseamnă renovarea care conduce la economii de energie primară cuprinse între 30-60%, în conformitate cu Recomandarea Comisiei privind renovarea clădirilor nr. 2019/786.

Renovare profundă înseamnă renovarea care conduce la economii de energie primară de peste 60%, în conformitate cu Recomandarea Comisiei privind renovarea clădirilor nr. 2019/786.

Sistem de climatizare - combinație a componentelor necesare asigurării unei forme de tratare a aerului interior, prin care temperatura este controlată sau poate fi coborâtă. Prin climatizare se poate realiza și controlul umidității și purității aerului.

Sistem tehnic al clădirii - totalitatea echipamentelor tehnice ale unei clădiri sau ale unei unități de clădire destinate pentru încălzirea spațiului, răcirea spațiului, ventilare, apă caldă menajeră, iluminat integrat, automatizare și control, generare de energie electrică în situ sau pentru o combinație a acestora, inclusiv acele sisteme care folosesc energie din surse regenerabile și care pot fi prevăzute cu soluții de stocare.

2. ELEMENTE DE CONTEXT

2.1 Informații generale program

Programul Regional pentru Regiunea Nord-Est 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile: specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, **eficiență energetică**, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, protecția naturii și a biodiversității, infrastructura educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural.

Programul Regional Nord-Est este unul dintre programele aferente Acordului de parteneriat nr. 2021RO16FFPA001, prin care se pot accesa fondurile europene structurale de investiții provenite din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR). Programul a fost aprobat prin decizia Comisiei Europene nr. C(2022) 7637 din 21.10.2022.

2.2 Prioritatea/ Fond/ Obiectiv de politică/ Obiectiv specific

Obiectivul de politică	<i>O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de carbon, prin promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor și a mobilității urbane durabile</i>
Prioritatea 3	<i>Nord-Est - O regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul</i>
Obiectiv specific:	<i>RSO 2.1 Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</i>
Operațiunea	<i>Investiții în clădirile publice în vederea creșterii eficienței energetice</i>

Obiectivul acestei priorități este de sprijinire a investițiilor privind **promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în clădiri publice**, principalul rezultat preconizat fiind reducerea consumului de energie primară și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

2.3 Reglementări europene și naționale, cadrul strategic, documente programatice aplicabile

Reglementări europene

- **Recomandările C(2021) 7014 din 28.09.2021** privind eficiența energetică în primul rând: de la principii la practică. Orientări și exemple pentru aceasta implementare în procesul decizional în sectorul energetic și nu numai.

- **Regulamentul (UE) 1058/2021** al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 1060/2021** al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- **Regulamentul (UE) 852/2020** al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088;
- **Comunicarea Comisiei C(2021) 1054** final din 12 februarie 2021. Orientări tehnice privind aplicarea principiului de "a nu prejudicial în mod semnificativ" în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență;
- **Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene** (2012/C 326/02);
- **Directiva (UE) 54/2006** a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă;
- **Directiva (UE) 113/2004** a Consiliului din 13 decembrie 2004 de aplicare a principiului egalității de tratament între femei și bărbați privind accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii;
- **Directiva (UE) 79/7** a Consiliului din 19 decembrie 1978 privind aplicarea treptată a principiului egalității de tratament între bărbați și femei în domeniul securității sociale;
- **Directiva UE 2000/78/CE** din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- **Directiva (UE) 2018/844** a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei 2010/31/UE privind performanța energetică a clădirilor și a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică;
- **Directiva 2010/31/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor;
- **Directiva 2012/27/UE** a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE;
- **Directiva (UE) 2018/2001** a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;
- **Directiva (CE) nr. 54 din 5 iulie 2014** privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor;
- **Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități** adoptată la 13 decembrie 2006 de către Adunarea Generală a ONU;

- **Directiva (UE) 882/2019** a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor;
- **Directiva (UE) 43/2000 a Consiliului din 29 iunie 2000**, cu privire la implementarea principiului tratamentului egal între persoane indiferent de originea rasială sau etnică;
- **Comunicarea Comisiei C(2021) 373/1 16 septembrie 2021**. Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027;
- **REGULAMENTUL DELEGAT (UE) 2021/2139 AL COMISIEI din 4 iunie 2021** de completare a Regulamentului (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului prin stabilirea criteriilor tehnice de examinare pentru a determina condițiile în care o activitate economică se califică drept activitate care contribuie în mod substanțial la atenuarea schimbărilor climatice sau la adaptarea la schimbările climatice și pentru a stabili dacă activitatea economică respectivă aduce prejudicii semnificative vreunui dintre celelalte obiective de mediu;
- **RECOMANDAREA (UE) 2019/ 786 A COMISIEI din 8 mai 2019** privind renovarea clădirilor (notificată cu numărul C(2019) 3352);

Reglementări naționale:

- **Ordonanță de Urgență nr. 66/ 2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/ sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență nr. 77/ 2014** privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/ 1996, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 133/ 2021** privind gestionarea financiară a fondurilor europene în perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 829/ 2022** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/ 2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă;
- **Hotărârea nr. 873 din 6 iulie 2022** pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- **Legea nr. 202/ 2002** privind egalitatea de șanse între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 122/ 2020** privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile

destinate dezvoltării regionale în România, cu modificările și completările ulterioare;

- **Legea nr. 315/ 2014** privind dezvoltarea regională în România, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr.197/ 2012** privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- **Legea nr.448/ 2006** privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordonanța de Guvern nr.137/ 2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 490 din 6 aprilie 2022** pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027;
- **Ordonanța de Urgență Guvern nr. 61/ 2008** privind implementarea principiului egalității de tratament între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la bunuri și servicii și furnizarea de bunuri și servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- **Hotărârea Guvernului nr. 493/ 2004** pentru aprobarea metodologiei privind monitorizarea monumentele istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial;
- **Ordin nr. 2.828 din 24 decembrie 2015** pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/ 2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, și a Listei monumentelor istorice dispărute, cu modificările ulterioare;
- **OUG nr. 171 publicat în M.O nr. 1193 din 12 decembrie 2022**, privind accelerarea implementării proiectelor de infrastructură finanțate din fonduri externe nerambursabile, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- **Ordonanță de urgență nr. 23/12.04.2023** privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare;
- **ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ nr. 113 din 14 decembrie 2023** privind modificarea unor acte normative în domeniul fondurilor externe nerambursabile aferente perioadei de programare 2021-2027.

Documente programatice (Programe, Strategii, Planuri):

- Programul Regional Nord-Est 2021-2027;
- Planul de dezvoltare regională Nord-Est 2021-2027;
- Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și transformarea sa treptată într-un parc imobiliar cu un nivel ridicat de eficiență energetică și de carbon până în 2050, anexă la HG nr. 1.034/ 2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1247bis/17.XII.2020;
- Strategia națională privind promovarea egalității de șanse și de tratament între femei și bărbați și prevenirea și combaterea violenței domestice pentru perioada 2021-2027;

- Strategia Uniunii Europene privind egalitatea de gen 2020-2025: O Uniune a egalității;
- Strategia Uniunii Europene privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2030: O Uniune a egalității;
- Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă;
- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Pilonul European al Drepturilor Sociale;
- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;

Reglementări tehnice naționale specifice

- Legea nr. 372 din 13 decembrie 2005 privind performanța energetică a clădirilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 121/ 2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 123 / 2012 a energiei electrice și a gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare;
- Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, *indicativ Mc 001/ 2006* cu modificările și completările ulterioare;
- ORDIN pentru aprobarea reglementării tehnice „Ghid privind implementarea măsurilor de creștere a performanței energetice aplicabile clădirilor existente, în etapele de proiectare, execuție și recepție, exploatare și urmărire a comportării în timp pentru îndeplinirea cerințelor nZEB, Indicativ RTC 3 — 2022”, publicat în Monitorul Oficial al României PARTEA I, Nr. 1099/ 15.XI.2022;
- Hotărârea Guvernului nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice cu modificările și completările ulterioare;

3. ASPECTE SPECIFICE APELULUI DE PROIECTE

Prin prezentul apel de proiecte este sprijinită realizarea de investiții pentru creșterea eficienței energetice a **clădirilor publice** din mediul urban și rural, **deținute** de entitățile eligibile menționate la secțiunile 5.1.2 și 5.1.3.

3.1 Tipul de apel

Prin prezentul ghid al solicitantului se lansează apelul de proiecte de **tip competitiv** cu numărul PR/NE/2024/3/RSO2.1/1/Eficiență energetică Clădiri publice Consilii județene, Autorități publice centrale, UAT locale, cu depunere continuă a documentațiilor de finanțare și termen de închidere a apelului. Acest apel se adresează consiliilor județene, autorităților publice centrale, UAT locale din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, prezentate în Anexa la Legea nr. 315/ 2004 privind dezvoltarea regională în România, respectiv din județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

3.2 Forma de sprijin (granturi, instrumente financiare, premii)

Forma de sprijin acordat în cadrul apelului de proiecte aferent acestui apel o reprezintă grantul, în conformitate cu prevederile PR Nord-Est și a regulamentelor UE 1060/2021 și 1046/2018.

3.3 Bugetul alocat apelului de proiecte

Alocarea financiară orientativă pentru acest apel de proiecte este de **109.539.605,88** euro (**FEDR + contribuția națională**), din care **93.108.665,00 din FEDR** și **16.430.940,88** euro contribuție națională (buget de stat + buget local), din care:

Având în vedere ca în cadrul acestui apel avem alocări distincte pentru solicitanții de tip **UAT Comună și cei de tip UAT Județ/Autoritate Publică Centrală**, alocarea financiară orientativă aferentă fiecărui tip de solicitant este:

- **Pentru solicitanții de tip UAT Comune: 19.156.053 euro din FEDR + 3.380.479,94 euro contribuția națională**
- **Pentru UAT Județe și Autorități Publice Centrale: 73.952.612,00 euro din FEDR + 13.050.460,94 euro contribuția națională.**

Pentru transformarea din euro în lei a alocării în aplicația MySMIS2021/SMIS2021+ este utilizat cursul inforeuro din luna publicării ghidului, respectiv luna ..... 2024: 1 euro = ... lei.

Atenție!

Alocarea menționată mai sus poate fi diminuată în scopul finanțării proiectelor etapizate în conformitate cu legislația în vigoare privind închiderea Programului Operațional Regional 2014-2020.

3.4 Rata de cofinanțare

În cadrul apelului de proiecte PR/NE/2024/3/RSO2.1/1/Clădiri publice Consilii județene, Autorități publice centrale, UAT locale pentru întocmirea bugetului cererii de finanțare, se vor lua în calcul următoarele rate de cofinanțare:

- Rata de cofinanțare acordată prin Fondul European de Dezvoltare Regională este de maximum **85%** din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului, iar rata de cofinanțare va fi:
  - maximum 13% din bugetul de stat (BS) din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului și minimum 2% cofinanțarea din partea solicitantului din valoarea cheltuielilor eligibile **pentru autorități și instituții publice locale,**
  - minimum 15% din valoarea cheltuielilor eligibile ale proiectului cofinanțarea din partea solicitantului **pentru autorități publice centrale.**

În cazul proiectelor depuse în parteneriat, ratele de co-finanțare mai sus-menționate se aplică fiecărui membru al parteneriatului pentru cheltuielile eligibile aferente acestuia.

(dacă e cazul) În cazul unui parteneriat între una sau mai multe autorități publice centrale și una sau mai multe autorități publice locale, cota de contribuție proprie la

valoarea totală eligibilă la nivelul proiectului va fi stabilită ca urmare a aplicării diferențiate a cotelor de contribuții aferente fiecărei categorii de Solicitanți-membrii din cadrul parteneriatului astfel:

- 15% în cazul autorităților publice centrale
- 2% în cazul autorităților și instituțiilor publice locale.

3.5 Zona geografică vizată de proiect

Proiectele finanțate în cadrul acestui apel vor fi implementate în mediul urban și rural din Regiunea Nord-Est.

3.6 Acțiuni sprijinite în cadrul apelului

Având în vedere **domeniul de intervenție** aferent Priorității 3 din Programul Regional Nord-Est 2021-2027¹, preluat din Anexa I a *Regulamentului (UE) nr. 1060/2021*², activitățile sprijinite prin Prioritatea 3, operațiunea Clădiri publice, sunt prezentate succint mai jos în corespondență cu codul aferent³, respectiv: *Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin care respectă criteriile de eficiență energetică – Codul 045.*

Activități eligibile:

I. Măsuri de creștere a eficienței energetice:

- În mod obligatoriu, proiectele trebuie să vizeze lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii;
- Lucrările de înlocuire a instalațiilor de producere și utilizare agent termic pentru încălzire și apă caldă menajeră cu surse regenerabile (cu excepția biomasei) la scară mică;
- Lucrările de instalare/ reabilitare/ modernizare a sistemelor de climatizare, ventilare naturală și ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior;
- Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/ sau termice pentru consum propriu;
- Implementarea sistemelor inteligente de management energetic pentru îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie;

¹ A se vedea Programul Regional Nord-Est 2021-2027, Prioritatea 3, Tabelul 4: Dimensiunea 1 – Domeniul de intervenție;

² REGULAMENTUL (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;

³ În cadrul cererii de finanțare completate în MySMS2021 se vor stabili cheltuielile aferente fiecărui cod;

F. Dotarea clădirilor cu sisteme de iluminat inteligente;]

G. Modernizarea lifturilor;

ATENȚIE: Acțiunile de tip B, C, D, E, F, G sunt eligibile doar în condițiile în care prin proiect se propun acțiuni de tip A.

Totodată, acțiunile de tip A, B, C, D, E, F, G trebuie să fie cuprinse în pachetul de măsuri propus în cadrul auditului energetic.

În mod obligatoriu, proiectele vor avea prevăzute acțiuni de informare, consultare, conștientizare a grupului țintă privind avantajele oferite de îmbunătățirea eficienței energetice, cât și diseminarea de informații referitoare la rezultatele pozitive obținute din implementarea proiectelor.

II. Măsurile conexe care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (care nu conduc în mod direct la creșterea eficienței energetice):

Măsurile conexe includ construcțiile, instalațiile și dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale) care nu conduc în mod direct la creșterea eficienței energetice. Acestea sunt eligibile în limita a maxim 15% din valoarea totală eligibilă a investiției de baza, respectiv a cheltuielilor aferente Cap. 1, Cap. 2, Cap. 4 (4.1, 4.2, 4.3, 4.6) și cap. 5 (5.1.1) din Devizul general (conform HG 907/2016).

Activitățile de mai sus sunt detaliate în secțiunea 4.2.2 din prezentul ghid.

Pentru proiectele contractate la faza PT, beneficiarul are obligația ca în cel mult trei luni să lanseze achiziția de execuție lucrări, termen calculat de la intrarea în vigoare a contractului de finanțare. În caz contrar, AM PR Nord-Est poate dispune rezilierea și recuperarea finanțării acordate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și cu prevederile din contractul de finanțare.

3.7 Grup țintă vizat de apelul de proiecte

Grupul ținta este constituit din utilizatorii clădirilor publice aparținând autorităților și instituțiilor publice locale și centrale.

3.8 Indicatori

În vederea cuantificării indicatorilor din prezenta secțiune, se va avea în vedere ghidul pentru monitorizarea indicatorilor Programului Regional Nord-Est 2021-2027, care poate fi accesat la următoarea adresă : <https://regionordest.ro/documente-suport>.

3.8.1 Indicator de realizare (de output):

✓ RCO19 Clădiri publice cu o performanță energetică îmbunătățită (metri pătrați)

Indicatorii de realizare vor face obiectul monitorizării implementării și performanței investițiilor propuse prin proiect, iar neîndeplinirea sau îndeplinirea parțială a acestora ar putea conduce la recuperarea finanțării proporțional cu gradul de neîndeplinire, în conformitate cu prevederile OUG nr. 66/2011, cu modificările și completările ulterioare.

3.8.2 Indicatori de rezultat:

- ✓ RCR26 Consumul anual de energie primară (MWh/an)
- ✓ RCR29 Emisii de gaze cu efect de seră estimate (tone CO₂eq./an)

NOTĂ(*): Nu se acceptă identificarea și cuantificarea în cadrul cererii de finanțare a altor indicatori în afara celor menționați în cadrul secțiunii 3.8.

3.8.3 Indicatori suplimentari specifici apelului de proiecte (dacă este cazul):

Nu se aplică prezentului apel.

3.9 Rezultate așteptate

În cadrul fiecărei cereri de finanțare se vor menționa rezultatele așteptate în corelare cu activitățile propuse prin proiect, de exemplu :

- ✓ Clădiri reabilitate (nr.);
- ✓ Suprafața clădirilor reabilitate (m²)
- ✓ Consumul anual de energie primară utilizând surse neregenerabile (kWh/m²/an)
- ✓ Consumul anual de energie primară utilizând surse regenerabile (kWh/m²/an)

Se va prezenta valoarea la începutul implementării proiectului și valoarea estimată la finalul implementării proiectului, pentru fiecare rezultat așteptat.

Rezultatele așteptate trebuie să fie realiste, realizabile, măsurabile și în concordanță cu indicatorii și obiectivele specifice ale proiectului.

În cazul proiectelor cu mai multe componente, rezultatele vor fi prezentate atât la nivel de componentă cât și la nivel de proiect.

3.10 Operațiuni de importanță strategică

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.11 Investiții teritoriale integrate

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.12 Dezvoltare locală sub responsabilitatea comunității

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.13 Reguli privind ajutorul de stat

Activitățile propuse pentru finanțare nu trebuie să intre sub incidența ajutorului de stat. Finanțarea acordată de Autoritatea de Management în cadrul prezentului Ghid nu intră sub incidența ajutorului de stat.

Articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) stabilește o interdicție generală în sarcina statelor membre de a pune în aplicare măsuri de ajutor care întrunesc **cumulativ** următoarele criterii:

1. sunt acordate de către stat sau de către unitățile administrative teritoriale, din resurse de stat sau resurse ale unităților administrativ-teritoriale, ori de alte organisme care administrează surse ale statului sau ale colectivităților locale indiferent de formă;
2. sunt acordate în mod selectiv;
3. sunt acordate întreprinderilor;
4. asigură un avantaj economic întreprinderilor;
5. distorsionează concurența;
6. afectează comerțul cu statele membre ale Uniunii Europene.

Dacă măsurile de ajutor denaturează concurența și afectează comerțul intracomunitar, acestea nu sunt compatibile cu piața internă, cu excepția cazurilor în care tratatele prevăd altfel.

Articolul 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) prevede obligația unui stat membru de a notifica Comisiei Europene ajutoarele de stat, astfel încât aceasta să evalueze dacă sunt compatibile cu piața comună. Comisia a definit unele excepții și a declarat anumite categorii specifice de ajutoare de stat ca fiind compatibile cu piața comună, în cazul îndeplinirii unor condiții, acestea fiind scutite (exceptate) de obligația notificării prealabile.

Analiza ajutorului de stat trebuie realizată la nivelul proprietarului infrastructurii, a utilizatorului infrastructurii și a executantului lucrărilor.

Elementele de ajutor de stat sunt excluse, **la nivelul proprietarului infrastructurii**, atunci când nu sunt îndeplinite cumulativ criteriile anterior menționate.

La **nivelul utilizatorului infrastructurii**, se consideră că investițiile pentru care se acordă finanțare prin prezentul apel nu implică elemente de ajutor de stat atâta timp cât în clădirile vizate de proiecte se desfășoară activități ce țin de exercitarea prerogativelor de autoritate publică. Exercițarea prerogativelor de autoritate publică presupune faptul că activitatea respectivă face parte din funcțiile esențiale ale statului sau este legată de acele funcții, prin natura sa, prin obiectivul său și prin normele care se aplică în cazul acesteia. Activitățile care fac parte în mod intrinsec din prerogativele autorității oficiale și care sunt exercitate de stat nu constituie activități economice, cu excepția cazului în care pentru aceste activități au fost introduse mecanisme de piață.

Utilizarea infrastructurii în scopuri economice este considerată auxiliară/ marginală, dacă suprafața închiriată/ dată în folosință gratuită/ concesionată nu depășește 10% din suprafața utilă totală a clădirii, iar ocupanții (persoanele juridice) au fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare, conform Secțiunii 4.7, subcapitolul "Eligibilitatea proiectului", punctul 24 și Declarației unice.

În cazul în care în infrastructura propusă pentru eficientizare energetică se desfășoară activități legate de cultură, de conservarea patrimoniului și a naturii, se consideră că nu sunt incidente prevederile ajutorului de stat dacă aceste activități au un caracter neeconomic, respectiv sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) finanțarea publică a activităților culturale sau de conservare a patrimoniului accesibilă publicului larg în mod gratuit îndeplinește un scop pur social și cultural;
- b) vizitatorii unei instituții culturale sau participanții la o activitate culturală sau de conservare a patrimoniului, inclusiv de conservare a naturii, deschisă publicului larg plătesc o contribuție bănească care acoperă numai o fracțiune din costurile reale; această contribuție nu este considerată o remunerație veritabilă pentru serviciul furnizat;
- c) activitățile culturale sau de conservare a patrimoniului pentru care se utilizează infrastructura sunt organizate în mod necomercial (de exemplu: activitatea principală a infrastructurii culturale este neeconomică, iar activitatea economică reprezintă maximum 10% din capacitatea anuală a infrastructurii finanțate);
- d) activitățile culturale sau de conservare a patrimoniului sunt nesubstituibile în mod obiectiv (de exemplu: păstrarea arhivelor care dețin documente unice), excluzând existența unei piețe reale;

La nivelul execuției lucrărilor, este înlăturat ajutorul de stat **la nivelul constructorului** dacă selecția executantului este realizată în baza unei proceduri competitive.

3.14 Reguli privind instrumentele financiare

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

3.15 Acțiuni interregionale, transfrontaliere și transnaționale

Prin implementarea proiectelor din cadrul acestei intervenții, PR Nord-Est va contribui la implementarea SUERD, aria prioritară energie durabilă (promovarea eficienței energetice și folosirea energiilor regenerabile în clădiri). Totodată, pot fi asigurate condițiile pentru realizarea de sinergii cu acțiunile din Programul Regiunea Dunării 2021-2027, prioritatea "O regiune a Dunării mai verde, cu emisii scăzute de carbon".

3.16 Principii orizontale

Conform articolului 9 a Regulamentului (UE) 1060/2021, pe tot parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, pe perioada de implementare și durabilitate a proiectelor, atât solicitanții/beneficiarii cât și AM PR Nord-Est vor aplica, vor verifica și se vor asigura de respectarea principiilor legate de egalitatea de șanse, nediscriminare și accesibilitatea persoanelor cu dizabilități conform legislației naționale și europene în vigoare, în conformitate cu prevederile Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de principiul dezvoltării durabile și de politica Uniunii în domeniul mediului în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 191 alineatul (1) din TFUE, precum și cu principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ” în concordanță cu Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și a Consiliului.

În îndeplinirea obligațiilor legale, se vor avea în vedere inclusiv prevederile secțiunilor 3.17 și 3.19 din ghidul solicitantului.

3.17 Aspecte de mediu. (inclusiv aplicarea Directivei 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului). Aplicarea principiului DNSH. Imunizarea la schimbările climatice

În pregătirea cererilor de finanțare, la depunerea proiectelor, pe parcursul procesului de evaluare, selecție și contractare, precum și pe întreaga durată de implementare, solicitanții de finanțare au obligația de a respecta legislația în vigoare în domeniul protecției mediului, la nivel național și european, inclusiv modificările intervenite pe parcursul procesului de evaluare sau contractare a proiectelor, modificări intervenite ulterior lansării ghidurilor de finanțare.

Solicitantul are obligația de a respecta prevederile Legii nr. 292/2018 privind *evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului* și ale Ordinului nr. 269/2020 privind aprobarea ghidului general aplicabil *etapelor procedurii de evaluare a impactului asupra mediului*. În urma parcurgerii procedurii de reglementare solicitantul va obține actul de reglementare pentru proiectul ce va fi depus (Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, sau Clasarea notificării).

Principiul DNSH trebuie interpretat în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 privind instituirea unui cadru de facilitare a investițiilor durabile (Regulamentul privind Taxonomia), care definește noțiunea de „prejudiciere în mod semnificativ” a următoarelor șase obiective de mediu:

- atenuarea schimbărilor climatice ;
- adaptarea la schimbările climatice ;
- utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- tranziția către o economie circulară;
- prevenirea și controlul poluării;
- protecția și refacerea biodiversității și a ecosistemelor.

În vederea respectării principiului DNSH, în formularul Cererii de finanțare, Secțiunea „Principii orizontale – Principiul DNSH” se vor specifica măsurile de atenuare a impactului asupra obiectivului de mediu “*Tranziția către o economie circulară*”.

Solicitantul va asigura *imunizarea la schimbările climatice a investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani*, în procesul de pregătire, verificare, implementare și durabilitate a contractului de finanțare. Imunizarea infrastructurii la schimbările climatice reprezintă un proces care integrează măsuri de atenuare a schimbărilor climatice (*Neutralitate climatică*) și de adaptare (*Reziliența la schimbările climatice*) la acestea în dezvoltarea proiectelor de infrastructură.

În cererea de finanțare, în secțiunea „Principii orizontale – Imunizarea la schimbările climatice”, solicitantul va descrie modul în care va asigura imunizarea infrastructurii, prin acțiuni și/sau măsuri pe baza metodologiei prevăzute în Comunicarea Comisiei 373/2021 – Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în

perioada 2021-2027⁴. Dacă în urma analizei va rezulta necesitatea unor măsuri de atenuare și adaptare, acestea se vor regăsi în proiectul tehnic.

Atât pentru principiul DNSH, cât și pentru imunizarea infrastructurii la schimbările climatice, solicitantul va avea în vedere, în funcție de faza documentației tehnice anexate la cererea de finanțare:

- Pentru documentație faza Proiect tehnic - Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH, Anexa 9 DNSH – P3 – Eficiență energetică – Clădiri publice cât și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

- Pentru documentație faza DALI - Metodologie privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH faza SF / DALI, și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Solicitanții sunt încurajați să integreze aspectele de mediu în elaborarea și implementarea proiectelor, prin identificarea de soluții Eco, achiziții publice verzi și responsabile social. Se recomandă utilizarea de materiale de construcții certificate Eco Label. Se recomandă realizarea preponderentă a achizițiilor verzi pentru echipamente și dotări.

Conform *Avizului de Mediu nr. 83/23.03.2022* emis de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027, beneficiarii finanțării prin PR Nord-Est au obligația să urmărească și să respecte aplicarea măsurilor generale, specifice și a celorlalte condiții detaliate în cadrul avizului.

Solicitantul va avea în vedere *Avizul de mediu*, precum și *versiunea integrală a Raportului de Mediu*, disponibile pe pagina web Regio Nord-Est, Secțiunea Documente suport (<https://regionordest.ro/documente-suport>).

3.18 Caracterul durabil al proiectului

În conformitate cu articolul 65 din Regulamentul (UE) 1060/2021, **pe o perioadă de cinci ani** de la efectuarea plății finale către beneficiar sau în termenul prevăzut de normele privind ajutoarele de stat, solicitanții ai căror proiecte conțin investiții în infrastructură sau achiziție dotări, trebuie **să nu**:

- (a) înceteze activitatea productivă sau să o transfere în afara regiunii în care a primit sprijin;
- (b) realizeze o modificare a proprietății asupra unui element de infrastructură care conferă un avantaj nejustificat unei întreprinderi sau unui organism public;
- (c) realizeze o modificare substanțială care afectează natura, obiectivele sau condițiile de implementare a proiectului și care ar conduce la subminarea obiectivelor inițiale ale acesteia.

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=OJ:C:2021:373:FULL&from=EN>

dezvoltării durabile, protecției mediului, eficienței energetice, al muncii și al achizițiilor publice.

3.19 Acțiuni menite să garanteze egalitatea de șanse, gen, incluziunea și nediscriminarea

În procesul de pregătire, contractare, implementare și valabilitate a contractului de finanțare, solicitantul va respecta legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse, de gen, nediscriminare, și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Solicitantul va declara în cadrul **Declarația unică** că va respecta obligațiile prevăzute în legislația comunitară și națională în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse gen, nediscriminării și accesibilității persoanelor cu dizabilități.

Pentru stabilirea abordării optime în respectarea acestor principii, se recomandă utilizarea:

- Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități⁵ inclusiv Ghidul privind reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă pentru perioada 2021-2027, realizat de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene⁶, unde la anexele 3 și 4 este listată legislația relevantă.

- Carta Drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene (2016/C 202/02)⁷ inclusiv Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a UE în implementarea fondurilor europene nerambursabile⁸.

Informații detaliate despre cadrul strategic, conceptual și prevederile legale de la nivel național și comunitar, se regăsesc în **Ghidul privind integrarea temelor orizontale în cadrul proiectelor finanțate prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027**, disponibil pe pagina web Regio Nord-Est, secțiunea **Documente suport** (<https://regionordest.ro/documente-suport>).

Totodată, o serie de posibile măsuri pot viza colectarea de date privind persoanele cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Solicitantul va descrie în secțiunea relevantă din cererea de finanțare modul în care sunt respectate obligațiile prevăzute de legislația specifică aplicabilă, precum și alte acțiuni suplimentare (dacă este cazul).

3.20 Teme secundare

Nu se aplică prezentului apel.

⁵ Disponibil la adresa : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32010D0048&qid=1679648361288>

⁶ Disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/>

⁷ Disponibil la adresa : <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A12016P%2FTXT&qid=1679648581845>

⁸ Disponibil la adresa: <https://mfe.gov.ro/wp-content/uploads/2022/08/0289aed9bcb174a18d17d7badb94816f.pdf>

3.21 Informarea și vizibilitatea sprijinului din fonduri

Beneficiarii sunt responsabili pentru implementarea activităților de comunicare și vizibilitate în legătură cu asistența financiară nerambursabilă obținută prin Programul Regional Nord-Est 2021-2027, în conformitate cu cele declarate în cererea de finanțare și cu prevederile Art. 50 și Anexei IX din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune.

În realizarea măsurilor de comunicare și vizibilitate, beneficiarii vor avea în vedere prevederile Ghidului de Identitate Vizuală 2021-2027 aprobat prin Ordinul Ministrului Investițiilor și Proiectelor Europene nr. 5744/2023 și a Manualului de Identitate Vizuală pentru Programul Regional Nord-Est 2021-2027 care poate fi accesat la următoarea adresa: <https://regionordest.ro/identitate-vizuala>.

În cazul în care beneficiarul nu își respectă obligațiile privind asigurarea măsurilor de comunicare și vizibilitate ce îi revin, Autoritatea de Management aplică măsuri, cu luarea în considerare a principiului proporționalității, valoarea nerambursabilă a proiectului fiind redusă cu până la 3%.

4 INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

4.1 Data deschiderii apelului de proiecte: .....

4.2 Perioada de pregătire a proiectelor

Nu se aplică prezentului apel.

4.3 Perioada de depunere a proiectelor

4.3.1 Data și ora pentru începerea depunerii de proiecte: ....., ora .....;

4.3.2 Data și ora închiderii apelului de proiecte: ....., ora .....;

4.4 Modalitatea de depunere a proiectelor

În cadrul prezentului apel, proiectele și documentele aferente (atât cele de la depunere cât și cele ulterioare) se vor depune exclusiv prin aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+ disponibilă la adresa web <https://mysmis2021.gov.ro/>.

Data și ora depunerii cererii de finanțare sunt considerate data și ora transmiterii aplicației prin sistemul electronic MySMIS2021/SMIS2021+.

Proiectele pot fi depuse doar în perioada menționată în cadrul secțiunii 4.3 a prezentului document.

Pentru informarea corectă a potențialilor solicitanți, AM PR NORD-EST va publica situația proiectelor depuse și gradul de acoperire a alocării financiare disponibile la adresa www.regionordest.ro.

Pentru accesarea alocărilor disponibile în cadrul acestei priorități, unitățile administrativ teritoriale nu utilizează în mod obligatoriu instrumentul DUI NE.

Se vor depune cererile de finanțare împreună cu documentațiile tehnice la faza DALI sau PT și cu toate anexele prevăzute în cadrul prezentului ghid, proiectele parcurgând procesul de evaluare și contractare.

Proiectele propuse trebuie să răspundă unei strategii de dezvoltare (teritoriale/locale/naționale), cât și, după caz, unui program/plan/strategii pentru îmbunătățirea eficienței energetice/climă și energie/energii durabile.

Cererile de finanțare și documentele anexă depuse prin sistemul MySMIS2021/SMIS2021+, vor fi încărcate, sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al solicitantului/liderului de parteneriat sau a persoanei împuternicite de către acesta, dacă este cazul.

Documentele anexate vor fi scanate integral, denumite corespunzător, ușor de identificat și lizibile.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, declarațiile (altele decât declarația unica care va fi generată, semnată, și încărcată de reprezentantul legal al entității) reprezentanților legali ai partenerilor vor fi semnate de către aceștia și se vor transmite sub semnătură electronică extinsă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare, a reprezentantului legal al liderului de parteneriat/partenerului sau a persoanei împuternicite de către acesta, dacă este cazul.

5 CONDIȚII DE ELIGIBILITATE

Cererea de finanțare depusă (inclusiv anexele la aceasta) face obiectul verificării, pe baza criteriilor enumerate în continuare și incluse în grilele anexate la prezentul ghid.

Prin cumulul condițiilor de eligibilitate menționate mai jos, AM PR Nord-Est se asigură inclusiv de respectarea prevederilor art. 73 din Regulamentul 1060/2021.

Toate criteriile de eligibilitate menționate în prezentul ghid se verifică doar pentru activitățile eligibile prevăzute în proiect, iar realizarea activităților ne-eligibile se află în răspunderea solicitantului, acesta urmând a se asigura de respectarea legislației în vigoare pentru realizarea lor. Se va avea în vedere faptul că, în situația în care obiectivele proiectului nu vor putea fi atinse, finanțarea acordată poate fi recuperată în conformitate cu prevederile din contractul de finanțare.

Condițiile de eligibilitate ale activităților sprijinite în cadrul Priorității 3 vor fi respectate pe întreaga perioadă de la depunerea cererii de finanțare, pe parcursul procesului de evaluare și contractare, precum și pe parcursul implementării proiectului și în perioada de durabilitate a contractului de finanțare exceptând următoarele:

1. Prevederile criteriului cu privire la valoarea minimă nerambursabilă a investiției vor fi respectate doar pe perioada de la depunerea cererii de finanțare și până la semnarea contractului de finanțare. Scăderea valorii eligibile a proiectului ca urmare a încheierii contractelor de achiziții publice nu va conduce la rezilierea contractului de finanțare.
2. Limitele procentuale (altele decât cele aferente cheltuielilor indirecte, dacă este cazul) menționate în cadrul ghidului și a anexelor la acesta, pentru anumite subcategorii de cheltuieli, se vor aplica la valoarea cheltuielilor incluse în bugetul proiectului la data semnării contractului de finanțare. Scăderea valorii eligibile a proiectului ca urmare a încheierii contractelor de achiziții publice nu va conduce

la revizuirea valorilor aferente procentelor mai sus menționate stabilite la momentul semnării contractului de finanțare.

5.1 Eligibilitatea solicitanților și partenerilor

5.1.1 Cerințe privind eligibilitatea solicitanților și partenerilor

Cerința 1 - Solicitanții de finanțare eligibili pentru proiectele depuse în cadrul Priorității 3 sunt autoritățile publice din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, în conformitate cu mențiunile secțiunii 5.1.2. și 5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili.

Cerința 2 - Solicitantul și/sau reprezentantul său legal, inclusiv partenerul și/sau reprezentantul său legal, dacă este cazul, nu se încadrează în următoarele situații de excludere prezentate în Declarația Unică (Anexa 3 la ghidul solicitantului) :

A. Solicitantul nu se află într-una din următoarele situații :

a) în stare de faliment/insolvență sau face obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, a încheiat acorduri cu creditorii, și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;

b) face obiectul unei proceduri legale pentru declararea sa într-una din situațiile de la punctul a);

c) în dificultate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat.

d) să fi fost găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unei fraude/infracțiuni referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, în conformitate cu prevederile Codului Penal aprobat prin Legea nr. 286/2009, cu modificările și completările ulterioare.

B. Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept, pe perioada procesului de evaluare, selecție și contractare, nu se află într-una din situațiile de mai jos:

a) în situația de a induce în eroare Autoritatea de Management, sau comisiile de verificare, prin furnizarea de informații incorecte în cadrul prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Nord-Est.

b) în situația de a încerca/de a fi încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de verificare sau Autoritatea de Management pe parcursul procesului de verificare a prezentului apel de proiecte sau a altor apeluri de proiecte derulate în cadrul PR Nord-Est.

c) să fi suferit condamnări definitive în cauze referitoare la obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

C. Solicitantul trebuie să se regăsească în următoarele situații:

a) În cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea încheia contractul de finanțare în următoarele situații:

✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de Autoritatea de Management pentru PR Nord-Est și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens, cu excepția proiectelor aflate în implementare, pentru care recunoaște debitul stabilit și îl achită integral sau își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare, aferente proiectului în cadrul căruia a fost constatat.

✓ a contestat în instanță notificările/procesele verbale/notele de constatare a unor debite și prin decizie a instanțelor de judecată acestea au fost suspendate de la executare, anexând dovezi în acest sens.

b) (la momentul etapei de contractare) să fi achitat obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.

c) Deține dreptul legal de a desfășura activitățile prevăzute în cadrul proiectului.

Cerința 3 - Solicitantul la finanțare trebuie să demonstreze cel puțin unul din următoarele drepturi asupra imobilului (clădire și teren) și asupra altor bunuri mobile și/sau imobile necesare, după caz, ce fac obiectul proiectului:

a) Dreptul de proprietate publică/privată;

b) Dreptul de administrare;

c) Dreptul de concesiune.

Din documentele privind drepturile reale asupra obiectelor de investiție trebuie să reiasă faptul că dreptul respectiv este menținut pe toată perioada de implementare și durabilitate a investiției.

Solicitantul trebuie să dețină dreptul real asupra obiectelor de investiție propuse prin proiect. Bunurile imobile care fac obiectul cererii de finanțare trebuie să îndeplinească, în mod cumulativ, nu mai târziu de semnarea contractului de finanțare/emiterea deciziei de finanțare, după caz, următoarele condiții:

✓ să fie libere de orice sarcini sau interdicții incompatibile cu realizarea activităților proiectului;

✓ să nu facă obiectul unor garanții, cesionari și nici a unei alte forme de sarcini care ar putea afecta dreptul invocat;

✓ să nu facă obiectul unor litigii având ca obiect dreptul invocat de către solicitant pentru realizarea proiectului, aflate în curs de soluționare la instanțele judecătorești;

✓ să nu facă obiectul revendicărilor potrivit unor legi speciale în materie sau dreptului comun.

În acest sens, vor depune documentele justificative menționate la secțiunea 7.6.

Nu se acceptă înscrierea provizorie a drepturilor de proprietate menționate în cadrul acestei secțiuni.

Cu referire la condițiile de mai sus, nu vor conduce la respingerea proiectului din procesul de evaluare, selecție și contractare, acele limite ale dreptului de proprietate care nu sunt incompatibile cu realizarea activităților proiectului (de ex. servituți legale, servitutea de trecere cu piciorul, etc).

De asemenea, în cadrul acestui apel de proiecte, nu se consideră sarcină sau interdicție care afectează implementarea proiectului și care să conducă la respingerea cererii de finanțare din procesul de evaluare, selecție și contractare:

- închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea a unor suprafețe din terenul aferent imobilului, cu condiția ca respectivele limite ale dreptului de proprietate să nu fie incompatibile cu realizarea activităților/ implementarea proiectului,
- închirierea/darea în folosință gratuită/concesiunea a unor spații din clădirea aferentă imobilului, în condițiile precizate la secțiunea 5.7, din prezentul document.

Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM în cadrul etapelor de evaluare, selecție și contractare a proiectului.

Garanțiile reale asupra imobilelor (ex. ipoteca etc.) sunt considerate în accepțiunea AM PR incompatibile cu realizarea proiectelor de investiții în cadrul PR Nord-Est 2021-2027.

⚠ Atenție!!!

Nu sunt eligibile imobilele care au mențiunea "Imobil înregistrat în planul cadastral fără localizare certă din cauza lipsei planului parcelar" sau "Imobil înregistrat în planul cadastral fără formă și localizare corectă" în documentele cadastrale.

Documentele trebuie să fie cuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul Cererii de finanțare, a documentației tehnico-economice cu privire la identificarea investiției.

Cerința 4 - Solicitantul asigură contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile (minim 2% din valoarea cheltuielilor eligibile) și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului, precum și cele pentru buna funcționare a acestuia în perioada de durabilitate.

5.1.2 Categoriile de solicitanți eligibili

Solicitanții de finanțare eligibili ai proiectelor depuse în cadrul acestui apel de proiecte pot fi:

- Unitățile Administrativ Teritoriale (UAT comună, județ) din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est, definite conform Legii nr. 215/2001 a administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare și constituite potrivit Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României, republicată.
- Instituțiile publice și serviciile publice organizate ca instituții publice de interes local sau județean (finanțate din bugetul local), aflate în subordinea unităților administrativ teritoriale definite conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare.
- Autoritățile publice centrale: ministerele, alte organe de specialitate care se organizează în subordinea Guvernului ori a ministerelor, instituțiile publice din

subordinea Guvernului ori a ministerelor, autoritățile administrative autonome (înființate prin legi organice), Instituția prefectului (OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare);

5.1.3 Categoriile de parteneri eligibili

În cadrul acestui apel de proiecte sunt eligibile parteneriatele între entitățile menționate la capitolul 5.1.2, în conformitate cu prevederile legale.

5.1.4 Reguli și cerințe privind parteneriatul

Nu există restricții cu privire la numărul partenerilor. Liderul parteneriatului va fi indicat clar în toate documentele aferente proiectului.

În scopul constituirii parteneriatelor se încheie un **Acord de parteneriat**, încheiat în scopul implementării proiectului (Anexa 8 la prezentul ghid).

Acordul de parteneriat va stabili modalitatea de participare la cofinanțarea proiectului, atât pentru cheltuielile eligibile, cât și pentru cele neeligibile, modalitatea de cooperare între parteneri, atât în timpul cât și ulterior implementării proiectului, pe durata operării obiectivului de investiție. Partenerii vor respecta întru totul legislația specifică și pe cea generală, inclusiv pe cea în domeniul achizițiilor publice, a protecției mediului, egalității de șanse, nediscriminării și accesibilității.

Criteriile de eligibilitate ale solicitantului se aplică și partenerului, după cum este indicat în cadrul acestui capitol.

5.2 Eligibilitatea activităților

5.2.1 Cerințe generale privind eligibilitatea activităților

Cerința 5 - Proiectul propus nu a mai beneficiat de finanțare publică, pentru aceleași costuri aferente acelorași activități eligibile astfel:

- proiecte fără lucrări începute – 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același cost aferent aceluiași tip de activități (modernizare/reabilitare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului

sau

- proiecte cu lucrări începute - 5 ani înainte de data emiterii ordinului de începere a contractului de lucrări pentru același cost aferent aceluiași tip de activități (modernizare/reabilitare) realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură, nu s-a aflat în perioada de garanție pentru activitățile enumerate anterior și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare, altele decât cele ale solicitantului.

În caz că proiectul prezintă lucrări care nu se încadrează în prezenta condiție, cheltuielile aferente acelor lucrări vor fi considerate neeligibile.

Se va vedea **Declarația unică (Anexa 3 din cadrul ghidului solicitantului)**.

Criteriul nu se aplică pentru lucrările de întreținere și reparații curente.

Cerința 6 - Proiectul propus spre finanțare nu trebuie să fie încheiat în mod fizic sau implementat integral înainte de depunerea cererii de finanțare în cadrul PR Nord-Est 2021-2027, indiferent dacă toate plățile aferente au fost realizate sau nu de către beneficiar (art. 63 din Regulamentul (UE) nr. 1060/2021)

Nu sunt eligibile investițiile care au fost finalizate din punct de vedere fizic (de ex. a fost efectuată recepția la terminarea lucrărilor, a fost semnat procesul-verbal de predare-primire a echipamentelor) până la momentul depunerii cererii de finanțare.

Contractele de lucrări și de furnizare de echipamente trebuie să fi fost încheiate după data de 01.01.2021, în caz contrar cheltuielile aferente acestora sunt neeligibile.

5.2.2 Activități eligibile

Activitățile eligibile enumerate mai jos nu sunt limitative, alte activități de tipul celor de mai jos pot fi considerate eligibile dacă acestea contribuie la realizarea obiectivelor sprijinite prin **Prioritatea 3** și dacă solicitantul justifică necesitatea derulării lor în scopul implementării în condiții optime a proiectului.

De asemenea, există posibilitatea ca un proiect să conțină inclusiv **activități neeligibile**, cheltuielile aferente fiind considerate neeligibile.

Cerința 7 - Încadrarea proiectului și a activităților sale privind investițiile în acțiunile specifice sprijinite în cadrul Priorității 3, și anume :

I. Măsuri de creștere a eficienței energetice :

A. In mod obligatoriu, proiectele trebuie sa vizeze lucrări de reabilitare termică a elementelor de anvelopă a clădirii:

- a. izolarea termică a fațadei – parte vitrată, prin înlocuirea tâmplăriei exterioare existente, inclusiv a celei aferente accesului în clădirea publică, cu tâmplărie termoizolantă dotată, după caz, cu dispozitive/ fante/ grile pentru ventilarea spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele interioare de anvelopă;
- b. izolarea termică a fațadei – parte opacă, în care se pot cuprinde și termo-hidroizolarea terasei (hidroizolarea terasei fără realizarea termoizolării suplimentare a acesteia va fi încadrată în categoria cheltuielilor conexe), respectiv termoizolarea planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei, cu sisteme termoizolante, după caz; înlocuirea învelitorii cu o soluție alternativă, doar în măsura în care este justificată printr-o performanță termică superioară, care ar contribui la creșterea performanței energetice a clădirii (îmbunătățirea izolării și inerției termice);

- c. izolarea termică a planșeului peste sol/ subsol neîncălzit, a pereților subsolului (când acesta este utilizat/ încălzit pentru desfășurarea activității/ urmează a fi utilizat/ încălzit pentru desfășurarea activității) sau a podului existent al clădirii (când acesta este utilizat/ încălzit pentru desfășurarea activității sau urmează a fi utilizat/ încălzit pentru desfășurarea activității), izolarea termică a pereților interiori, conform soluției tehnice, în cazuri argumentate tehnic și arhitectural;
- d. asigurarea unui nivel ridicat de etanșeitate la aer a clădirii, atât prin montarea adecvată a tâmplăriei termoizolante în anvelopa clădirii, cât și prin aplicarea de tehnologii adecvate de reducere a permeabilității la aer a elementelor de anvelopă opace și asigurarea continuității stratului etanș la nivelul anvelopei clădirii.

B. Lucrările de înlocuire a instalațiilor de producere și utilizare agent termic pentru încălzire și apa caldă menajera cu surse regenerabile (cu excepția biomasei) la scara mică (pentru consum propriu):

- a. repararea/ înlocuirea instalației de distribuție între punctul de racord și planșeul peste subsol/ canal termic, inclusiv izolarea termică a acesteia, în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă, precum și montarea robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire în scopul creșterii eficienței sistemului de încălzire prin autoreglarea termohidraulică a rețelei;
- b. reabilitare/ modernizare sau instalarea unui sistem de încălzire - sistem de furnizare a apei calde de consum, în scopul creșterii randamentului și al reducerii emisiilor echivalent CO₂, inclusiv prin optimizarea centralelor de producere combinată a energiei electrice și a energiei termice pentru a le aduce la stadiul de „cogenerare de înaltă eficiență”, dacă sunt fezabile tehnic și economic, cu condiția ca energia termică/ electrică produsă să fie utilizată prioritar pentru clădirea/ clădirile care sunt deținute de solicitant, amplasate în același perimetru/ parcelă/ adresă a solicitantului, și secundar pentru clădirea/ clădirile care nu face/ fac obiectul proiectului;*
- c. înlocuirea/ dotarea cu corpuri de încălzire cu radiatoare/ ventiloconvectoare;
- d. montarea/ repararea/ înlocuirea instalației de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum, inclusiv de legătură între clădirea/ clădirile eligibile care face/ fac obiectul proiectului și clădirea tip centrală termică;
- e. reabilitarea și modernizarea instalației de distribuție a agentului termic - încălzire și apă caldă de consum **cu surse regenerabile la scară mică (pentru consum propriu)**, inclusiv zonarea (control zonal) și echilibrarea instalațiilor termice, montarea de robinete cu cap termostatic la radiatoare și izolarea conductelor din subsol/ canal termic în scopul reducerii pierderilor de căldură și masă;
- f. montarea debitmetrelor pe racordurile de apă caldă și apă rece și a contoarelor de energie termică, inclusiv cele dotate cu dispozitive de înregistrare și transmitere la distanță a datelor.

ATENȚIE:

Nu se finanțează activități care vizează investiții privind instalarea/ reabilitarea/ modernizarea sistemelor de încălzire pe bază de combustibili fosili (de ex. cărbune,

gaz) în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2021/1058 și nici a celor pe bază de biomasă. De asemenea, nu sunt eligibile sistemele de încălzire pe bază de combustibil lemnos. Dacă este cazul, aceste activități vor fi încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile.

C. Lucrările de instalare/ reabilitare/ modernizare a sistemelor de climatizare, ventilare naturală și ventilare mecanică pentru asigurarea calității aerului interior pot viza:

- a. asigurarea calității aerului interior prin ventilare naturală organizată sau ventilare hibridă (inclusiv a spațiilor comune), repararea/ refacerea canalelor de ventilație în scopul menținerii/ realizării ventilării naturale organizate a spațiilor ocupate;
- b. repararea/ înlocuirea/ montarea sistemelor/ echipamentelor de climatizare, de condiționare a aerului, a instalațiilor de ventilare mecanică cu recuperare a căldurii, după caz, a sistemelor de climatizare de tip „numai aer” cu rol de ventilare și/ sau de încălzire/ răcire, umidificare/ dezumidificare a aerului, a sistemelor de climatizare de tip „aer-apă” cu ventiloconvectoare, a pompelor de căldură, după caz;
- c. instalarea, în cazul în care nu există, sau înlocuirea ventilatoarelor și/ sau a recuperatoarelor de căldură, dacă prevederea lor contribuie la creșterea performanței energetice a clădirii.

D. Instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei electrice și/ sau termice (cu excepția biomasei) pentru consum propriu

- a. achiziționarea și instalarea, după caz, a unor sisteme alternative de producere a energiei (**cu excepția biomasei**): sisteme descentralizate de alimentare cu energie utilizând surse regenerabile de energie, precum instalații cu captatoare solare termice sau electrice, instalații cu panouri solare, pompe de căldură, schimbătoare de căldură sol-aer, recuperatoare de căldură, în scopul reducerii consumurilor energetice din surse convenționale și a emisiilor de gaze cu efect de seră etc.

Notă: Sistemele de producere a energiei utilizând surse regenerabile pot fi montate, conform soluției tehnice, pe clădire sau în apropierea acesteia, cu condiția ca acestea să se afle pe imobilul (teren sau clădire) aflat în proprietatea/administrarea solicitantului.

ATENȚIE: Sursa de energie (instalația/capacitatea de producere a energiei) se dimensionează pentru utilizarea energiei produse doar pentru acoperirea necesarului anual de energie al clădirii/clădirilor componente ale proiectului.

Cu toate acestea, în cazul existenței unui surplus, acesta poate fi redistribuit în mod gratuit, dacă e cazul, pentru clădirea/ clădirile care nu face/ fac obiectul proiectului, dar care sunt deținute de solicitant și sunt amplasate în același perimetru / parcelă / adresă a solicitantului, cu condiția ca racordarea la instalația de furnizare a energiei ce utilizează surse regenerabile să fie încadrată în categoria cheltuielilor neeligibile.

E. Implementarea sistemelor inteligente de management energetic pentru îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie;

- a. montarea unor sisteme inteligente de contorizare, urmărire și înregistrare a consumurilor energetice și/sau, după caz, instalarea unor sisteme de management energetic integrat, precum sisteme de automatizare, control și/sau monitorizare, care vizează și fac posibilă economia de energie la nivelul sistemelor tehnice ale clădirii;
- b. montarea/înlocuirea echipamentelor de măsurare a consumurilor de energie din clădire pentru energie electrică și energie termică
- c. implementarea sistemelor de management al consumurilor energetice prin achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru gestionarea energiei.

F. Dotarea clădirilor cu sisteme de iluminat inteligente;

- a. reabilitarea instalației de iluminat prin înlocuirea circuitelor de iluminat deteriorate sau subdimensionate;
- b. înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, inclusiv tehnologie LED;
- c. instalarea de corpuri de iluminat cu senzori de mișcare/ prezență, acolo unde acestea se impun pentru economie de energie

G. Modernizarea lifturilor;

Lucrări de modernizare a lifturilor prin înlocuirea mecanismelor de acționare electrică a ascensoarelor de persoane, precum și lucrări de reparare/înlocuire a componentelor mecanice, a cabinei/ușilor de acces, a sistemului de tracțiune, cutiilor de comandă, trolilor, după caz, conform măsurilor prevăzute în raportul tehnic de specialitate.

Lucrările de modernizare a lifturilor sunt eligibile în limita a maximum 15% din valoarea eligibilă a capitolului 4.1.1 Construcții și instalații reabilitare termica din devizul general.

ATENȚIE: Acțiunile de tip B, C, D, E, F, G sunt eligibile doar în condițiile în care prin proiect se propun acțiuni de tip A.

Totodată, acțiunile de tip A, B, C, D, E, F, G trebuie să fie cuprinse în pachetul de măsuri propus în cadrul Auditului energetic.

În mod obligatoriu, proiectele vor avea prevăzute acțiuni de informare, consultare, conștientizare a grupului țintă privind avantajele oferite de îmbunătățirea eficienței energetice, cât și diseminarea de informații referitoare la rezultatele pozitive obținute din implementarea proiectelor.

- II. **Măsurile conexe care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare (care nu conduc în mod direct la creșterea eficienței energetice):**

Construcțiile, instalațiile și dotările (utilaje, echipamente tehnologice și funcționale cu și fără montaj, dotări, active necorporale) aferente măsurilor conexe pot cuprinde, în limita a maxim 15% din valoarea totală eligibilă a investiției de bază, respectiv a cheltuielilor aferente Cap. 1, Cap. 2, Cap. 4 (Subcap. 4.1, 4.2, 4.3 și 4.6) și cap. 5 (5.1.1) din Devizul general (conform HG 907/2016) următoarele tipuri de lucrări, lista neafiind exhaustivă:

- a. măsuri de reparații/ consolidare a clădirii, acolo unde este cazul;
- b. repararea elementelor de construcție ale fațadei care prezintă potențial pericol de desprindere și/ sau afectează funcționalitatea sau aspectul clădirii;
- c. repararea/ modernizarea acoperișului tip terasă/ șarpantă, inclusiv repararea sistemului de colectare a apelor meteorice de la nivelul terasei, respectiv a sistemului de colectare și evacuare a apelor meteorice la nivelul învelitoarei tip șarpantă;
- d. înlocuirea/ repararea tuturor tipurilor de învelitori care nu contribuie direct la creșterea eficienței energetice a clădirii
- e. demontarea instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/ terasa clădirii, precum și montarea/ remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de intervenție;
- f. refacerea finisajelor interioare în zonele de intervenție;
- g. repararea trotuarelor de protecție, în scopul eliminării infiltrațiilor la infrastructura clădirii;
- h. repararea/ înlocuirea instalației de distribuție a apei reci și/ sau a colectoarelor de canalizare menajeră și/ sau pluvială;
- i. crearea de facilități/ adaptarea infrastructurii pentru persoanele cu dizabilități (rampe de acces);
- j. lucrări de recompartimentare interioară;
- k. lucrări specifice din categoria lucrărilor necesare obținerii avizului ISU sau lucrări aferente cerințelor fundamentale de securitate la incendiu conform Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată;
- l. reabilitarea/ modernizarea instalației electrice, înlocuirea circuitelor electrice deteriorate sau subdimensionate;
- m. lucrări de înlocuire a tâmplăriei interioare (uși de acces și ferestre).
- n. realizarea de terase/ pereți verzi, cu hidroizolații și termoizolații, folosind sisteme complete de straturi și substraturi de cultură, filtrare, drenare, control vapori, cu spații pentru rădăcini și colectarea apelor pluviale, realizate pentru a oferi structuri durabile și deschise pentru vegetația naturală;
- o. soluții pentru reducerea concentrațiilor de radon în clădiri;
- p. pictură murală pe pereții exteriori ai clădirilor, realizată cu vopsea purificatoare, ținând cont de prevederile legale în vigoare, respectând principiul DNSH.

❖ **Recomandăm ca activitățile proiectelor să promoveze principiile inovării sociale urmărind îmbunătățirea condițiilor de muncă, educația, dezvoltarea locală sau sănătatea, sau abordând probleme critice, cum ar fi sărăcia sau discriminarea.**

- Pentru proiectele pentru care evaluarea tehnică și financiară s-a realizat în baza unei documentații tehnico-economice la faza PT, beneficiarul are obligația ca în cel mult **trei luni** de la data semnării contractului de finanțare să publice anunțul privind achiziția contractului de lucrări, conform Planului de monitorizare. În caz contrar, AM PR Nord-Est poate dispune rezilierea și recuperarea finanțării acordate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și cu prevederile contractului de finanțare.
  - Pentru proiectele pentru care evaluarea tehnică și financiară s-a realizat în baza unei documentații tehnico-economice la faza DALI:
  - Beneficiarii finanțării **au obligația** ca în termen de **maximum trei luni** de la intrarea în vigoare a contractului de finanțare să publice anunțul privind achiziția documentației tehnice pentru emiterea autorizației de construire și a proiectului tehnic.
  - Beneficiarii finanțării au **obligația transiterii către AM PR Nord-Est a proiectului tehnic și a autorizației de construire** în termen de **maximum nouă luni** de la data semnării contractului de finanțare. După finalizarea Grilei de analiză a conformității PT – anexa 6, beneficiarul finanțării va fi notificat și are obligația ca în **maximum o lună să lanseze achiziția lucrărilor de execuție sau să transmită ordinul de începere a lucrărilor** în cazul în care a fost achiziționată proiectarea împreună cu execuția lucrărilor.
- În caz contrar, AM PR Nord-Est poate dispune rezilierea și recuperarea finanțării acordate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile și cu prevederile din contractul de finanțare.

5.2.3 Activitatea de bază

Activitate de bază în cadrul unui proiect reprezintă activitatea sau pachetul de activități declarate de către beneficiar ca fiind principale sau de referință pentru un proiect care trebuie să respecte următoarele condiții cumulative:

- are legătură directă cu obiectul proiectului pentru care se acordă finanțarea și contribuie în mod direct și semnificativ la realizarea obiectivelor și la obținerea rezultatelor acestuia;
- se regăsește în cererea de finanțare sub forma activităților eligibile specificate în Ghidul Solicitantului de la secțiunea 5.2.2, punctul I. Măsuri de creștere a eficienței energetice;
- nu face parte din activitățile conexe, așa cum sunt acestea definite în Ghidul Solicitantului;

5.2.4 Activități neeligibile

Nu se finanțează activități care vizează investiții privind instalarea/ reabilitarea/ modernizarea sistemelor de încălzire pe bază de combustibili fosili (de ex. cărbune, gaz) în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) nr. 2021/1058 și nici a celor pe bază de biomasă. De asemenea, nu sunt eligibile sistemele de încălzire pe bază de combustibil lemnos. Dacă este cazul, aceste activități vor fi încadrate în categoria cheltuielilor neeligibile.

Nu sunt eligibile proiectele care vizează:

- investițiile în centrele rezidențiale de îngrijire.
- clădirile în cadrul cărora exista spații asupra cărora solicitantul nu deține un drept real, conform precizărilor din prezentul ghid
- extinderea clădirii pe verticală și/ sau orizontală, cu excepția extinderii pentru construirea unei camere pentru centrala termică. În acest caz, cheltuielile aferente acestor lucrări sunt neeligibile;
- doar lucrări care nu se supun autorizării.

5.3 Eligibilitatea cheltuielilor

5.3.1 Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor

Baza legală pentru stabilirea eligibilității cheltuielilor:

- ✓ REGULAMENTUL (UE, Euratom) 2093/2020 AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2020 de stabilire a cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027;
- ✓ REGULAMENTUL (UE) 1060/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ REGULAMENTUL (UE) 1058/2021 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune, cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ Hotărârea Guvernului nr. 873/2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă;
- ✓ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021-2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă
- ✓ H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.
- ✓ Ordonanța de urgență nr. 23/12.04.2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene aferente Politicii de Coeziune 2021-2027, cu modificările și completările ulterioare
- ✓ Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023/ OMF5316/27.11.2023 privind aprobarea Instrucțiunilor de aplicare a prevederilor art.9 alin (1) și (2) din HG 873/2002.

Condițiile cumulative de eligibilitate a cheltuielilor:

- a. să respecte prevederile art. 63 și, după caz, ale art. 20 alin. (1) lit. b) și c) din Regulamentul (UE) 2021/1.060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize;
- b. să fie suportate de un beneficiar și plătite în cadrul implementării operațiunilor, între data transmiterii programului către Comisie sau data de 1 ianuarie 2021, oricare dintre aceste date survine prima, și 31 decembrie 2029” (art. 63 din Regulamentul UE 160/2021, alin. (2));
- c. să fie însoțită de facturi emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sau cu prevederile legislației statului în care acestea au fost emise ori de alte documente cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 din HG 873/2022, precum și formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- d. să fie însoțită de documente justificative privind efectuarea plății și realitatea cheltuielii efectuate, pe baza cărora cheltuielile să poată fi verificate/controlate/auditate, cu excepția cheltuielilor prevăzute la art. 3 și 4, precum și a formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022;
- e. să fie în conformitate cu prevederile programului;
- f. să fie în conformitate cu prevederile contractului/deciziei de finanțare;
- g. să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii;
- h. să respecte prevederile legislației Uniunii Europene și naționale aplicabile;
- i. să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) lit. a) pct. (i) din Regulamentul (UE) nr. 1.060/2021, cu excepția formelor de sprijin prevăzute la art. 5 din HG 873/2022.

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este eligibilă pentru operațiunile al căror cost total este mai mic de 5 000 000 EUR (inclusiv TVA), în conformitate cu prevederile articolului 64 din Regulamentul UE nr. 1060/2021, dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate și dacă nu este finanțată și din alte fonduri publice. Astfel, fiecare Solicitant care își include în bugetul proiectului TVA eligibilă, are obligația depunerii la Autoritatea de Management, la depunerea unei cereri de rambursare/plată, a unei declarații pe propria răspundere (Anexa 1 la Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023 / OMF5316/27.11.2023, respectiv Anexa 19 la Ghidul Solicitantului) din care să rezulte că TVA solicitată la rambursare/plată nu a fost și nu va fi solicitată la rambursare conform legislației naționale în domeniul fiscal.

Taxa pe valoarea adăugată (TVA) este eligibilă pentru operațiunile al căror cost total este mai mare de 5 000 000 EUR (inclusiv TVA), în conformitate cu prevederile articolului 64 din Regulamentul UE nr. 1060/2021, dacă este aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate și nu se recuperează în temeiul legislației naționale privind TVA. Astfel, fiecare Solicitant (persoana impozabila/neimpozabila conform cap III, art.4 și art. 5 din Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023 / OMF5316/27.11.2023) are obligația depunerii la Autoritatea de Management, la depunerea unei cereri de rambursare/plată, a unei declarații pe propria răspundere (Anexa 3 la Ordinul comun MIPE 4013/23.10.2023 / OMF5316/27.11.2023, respectiv Anexa 20 la Ghidul Solicitantului) din care sa rezulte ca TVA solicitată la rambursare/plata este nedeductibila conform legislației naționale în domeniul TVA.

5.3.2 Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile

Detalierea plafoanelor maxime aferente cheltuielilor eligibile aplicabile acestui apel de proiecte, se regăsesc în Anexa 5 la prezentul ghid.

5.3.3 Categoriile de cheltuieli neeligibile

În cadrul acestui apel de proiecte sunt neeligibile:

- ✓ categoriile de cheltuieli prevăzute la art.10 din H.G.nr. 873/06.07.2022 pentru stabilirea cadrului legal privind eligibilitatea cheltuielilor efectuate de beneficiari în cadrul operațiunilor finanțate în perioada de programare 2021-2027 prin Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune și Fondul pentru o tranziție justă, printre care se includ și următoarele:
  - cheltuielile prevăzute la art. 64 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
  - costuri privind relocarea potrivit art. 66 din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
  - cheltuielile excluse de la finanțare potrivit art. 7 alin. (1), (4) și (5) din Regulamentul (UE) 2021/1.058 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune;
  - cheltuielile privind achiziția de dotări/echipamente/utilaje/mijloace de transport second-hand;
  - amenzi, penalități, cheltuieli de judecată și cheltuieli de arbitraj;
  - cheltuielile efectuate peste plafoanele specifice stabilite sau excluse de la finanțare prin ghidul solicitantului
- ✓ cheltuieli efectuate înainte de 01.01.2021 în conformitate cu prevederile art. 63 alin (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- ✓ cheltuielile realizate în cadrul operațiunilor care intră sub incidența prevederilor art. 63 alin. (6) din Regulamentul (UE) 2021/1.060;
- ✓ cheltuielile aferente operațiunilor care fac obiectul uneia dintre situațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) și (2) din Regulamentul (UE) 2021/1.060, care afectează caracterul durabil al operațiunilor, devin neeligibile, proporțional cu perioada de neconformitate;

- ✓ cheltuielile pentru construirea/extinderea clădirii care adăpostește centrala termică, precum și alte cheltuieli aferente investiției într-o clădire tip centrală termică (clădire existentă sau clădire nou construită).
- ✓ cheltuieli privind construirea, procurarea și montarea lifturilor în exteriorul unei clădiri.
- ✓ contribuția în natură;
- ✓ cheltuieli aferente procurării de dotari, respectiv cheltuielile pentru procurarea de bunuri care intră în categoria mijloacelor fixe sau obiectelor de inventar, precum: mobilier, dotări cu mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, dotări de uz gospodăresc, dotări privind protecția muncii.
- ✓ cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport;
- ✓ cheltuieli privind achiziția de imobile și teren;
- ✓ cheltuieli care nu corespund particularităților/obiectivelor/activităților sprijinite aferente Priorității 3 a Programului Regional Nord-Est 2021-2027;
- ✓ Cheltuielile aferente capitolului 7, subcapitolul 7.1 din devizul general întocmit conform Hotărârii Guvernului nr. 907/2016 - Cheltuieli aferente marjei de buget - 25% din 1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1;
- ✓ Pentru evitarea dublei finanțări, nu pot fi considerate cheltuieli eligibile în categoria cheltuielilor indirecte, acele cheltuieli care au fost cuprinse în bugetul proiectului în categoria cheltuielilor directe

5.3.4 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri directe și costuri indirecte

Costurile directe reprezintă acele cheltuieli eligibile care sunt direct legate de punerea în aplicare a investiției sau a proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă cu respectiva investiție sau cu respectivul proiect. Costurile directe pot include și alte categorii de cheltuieli eligibile decât cele cu investițiile care sunt direct legate de atingerea obiectivelor proiectului și pentru care poate fi demonstrată legătura directă.

Pentru proiectele depuse în cadrul acestei priorități, **costurile directe** includ costurile prevăzute în următoarele subcategorii:

- ✓ Sub-categoria - 1.2 Amenajarea terenului
- ✓ Sub-categoria - 1.3 Cheltuieli cu amenajări pentru protecția mediului și aducerea la starea inițială
- ✓ Sub-categoria - 1.4 Cheltuieli pentru relocarea/protecția utilităților
- ✓ Sub-categoria - 2 Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului de investiție
- ✓ Sub-categoria - 4.1.1 Construcții și instalații reabilitare termică
- ✓ Sub-categoria - 4.2 Montaj utilaje, echipamente tehnologice și funcționale

- ✓ Sub-categoria - 4.3 Utilaje, echipamente tehnologice și funcționale care necesită montaj
- ✓ Sub-categoria - 4.6 Cheltuieli cu active necorporale
- ✓ Sub-categoria - 5.1.1. Lucrări de construcții și instalații aferente organizării de șantier
- ✓ Sub-categoria - 5.1.2 Cheltuieli conexe organizării de șantier
- ✓ Sub-categoria - 5.3 Cheltuieli diverse și neprevăzute
- ✓ Sub-categoria - 7.2. Cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț
- ✓ Sub-categoria - Cheltuieli conexe investiției de bază

Costurile indirecte sunt toate acele cheltuieli care nu se încadrează în categoria costurilor directe. Cuantumul acestora în cadrul bugetului proiectului este stabilit în conformitate cu art. 54 lit. (a) al Regulamentului UE 2021/1.060, prin aplicarea ratei forfetare de maximum 7% asupra cheltuielilor directe, așa cum sunt descrise mai sus.

5.3.5 Opțiuni de costuri simplificate. Costuri unitare/sume forfetare și rate forfetare

În cadrul acestui apel de proiecte, Autoritatea de Management PR Nord-Est nu a prevăzut utilizarea altor opțiuni de costuri simplificate din categoria celor prevăzute la art. 53 alin. 1) literele (b), (c) și (d) din Regulamentul UE nr. 1060/2021, în afara de rata forfetară prevăzută la secțiunea 5.3.4.

5.3.6 Finanțare nelegată de costuri

Această secțiune nu se aplică acestui apel de proiecte.

5.4 Valoarea minimă și maximă eligibilă/nerambursabilă a unui proiect

Cerința 8 - Valoarea nerambursabilă a proiectului este de minimum 300.000 euro și maximum 2.500.000 euro.

Cursul valutar la care se va calcula și verifica respectarea valorii minime este cursul inforeuro din luna publicării ghidului solicitantului, respectiv luna ..... 2024: 1 euro = ... lei.

5.5 Cuantumul cofinanțării acordate

Contribuția programului (FEDR + BS) la finanțarea unei investiții în cadrul acestui apel de proiecte este de maximum 98% din valoarea totală eligibilă a investiției. Contribuția solicitantului la finanțarea investiției este de minimum 2% din valoarea totală eligibilă a investiției.

5.6 Durata proiectului

Cerința 9 - Perioada de implementare a activităților proiectului nu depășește 31 decembrie 2029.

Perioada de implementare a activităților proiectului se referă atât la activitățile realizate înainte de depunerea cererii de finanțare, cât și la activitățile ce urmează a fi realizate după momentul contractării proiectului.

5.7 Alte cerințe de eligibilitate a proiectului

Cerința 10 - Prin proiect se realizează reduceri cu minim 60% ale consumului specific de energie primară.

Din Raportul de audit energetic al clădirii/ al fiecărei componente (clădiri) trebuie să rezulte în mod clar, prin măsurile propuse, o reducere a consumului specific de energie primară cu minim 60% față de consumul specific inițial de energie primară.

Cerința 11 - Proiectul trebuie să răspundă unei strategii de dezvoltare (teritoriale/locale/naționale), cat si, după caz, unui program/plan/strategii pentru îmbunătățirea eficienței energetice/climă și energie/energii durabile.

Dacă este cazul, pentru autoritățile publice centrale, proiectul poate răspunde unei strategii naționale și unui plan național pentru îmbunătățirea eficienței energetice, a climei și energiei, a energiei durabile.

Cerința 12 - Proiectul respectă prevederile legislației comunitare și naționale în domeniul dezvoltării durabile, egalității de șanse și nediscriminării, egalității de gen și accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Se vor avea în vedere prevederile secțiunilor 3.16 și 3.19.

Cerința 13 - Proiectul respectă cerințele privind imunizarea infrastructurii la schimbările climatice.

Proiectul include măsuri de atenuare și/sau adaptare la schimbările climatice având în vedere prevederile secțiunii 3.17 din prezentul ghid și a celor din Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH, Anexa 9 DNSH – P3 – Eficiență energetică – Clădiri publice și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>, pentru documentațiile depuse la faza PT respectiv - Metodologie privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH faza SF / DALI, și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023 pentru documentațiile depuse la faza DALI, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Cerința 14 - Proiectul respectă principiul DNSH;

Conform Regulamentului (UE) 1060/2021, proiectele sprijinite trebuie să cuprindă activități care respectă standardele și prioritățile Uniunii în materie de climă și mediu, măsuri care **nu prejudiciază în mod semnificativ obiectivele de mediu în sensul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului.**

Solicitanții la finanțare vor analiza proiectele având în vedere prevederile secțiunii 2.17 din prezentul ghid și a celor din Metodologia privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH, Anexa 9 DNSH – P3 – Eficiență energetică – Clădiri publice pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>, pentru documentațiile depuse la faza PT respectiv - Metodologie privind imunizarea la schimbările climatice și

respectarea principiului DNSH faza SF / DALI, și Circulara MMAP nr. DGEICPSC 108047/08.08.2023 pentru documentațiile depuse la faza DALI, disponibile pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>.

Cerința 15 - Proiectul nu intră sub incidența ajutorului de stat sau în cadrul acestuia nu sunt identificate elemente de natura ajutorului de stat.

Cerința 16 - Locul de implementare a proiectului este situat în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est (inclusiv satele aparținătoare).

Condiții de eligibilitate ale clădirilor componente ale proiectului

Cerința 17 - Perioada de construire - clădirea este construită (are lucrările finalizate din punct de vedere fizic) până la sfârșitul anului 2000.

Cerința 18 - Intervențiile propuse pentru clădire conduc la un nivel anual al consumului specific de energie primară, respectiv al emisiilor de CO₂ care nu depășește valorile maxime menționate în tabelul din Anexa 18 la Ghid, aferent fiecărui tip de clădire.

Cerința 19 - Clădirea nu este utilizată ca lăcaș de cult sau pentru alte activități cu caracter religios.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică.

Cerința 20 - Clădirea nu este o construcție cu caracter provizoriu prevăzută a fi utilizată pe o perioadă de până la 2 ani, nu este clădire industrială, nu este atelier sau clădire din domeniul agricol, nu este utilizată/ destinată a fi utilizată mai puțin de 4 luni pe an.

Aspectele sunt asumate prin Declarația unică și se corelează cu informațiile completate în cererea de finanțare.

Cerința 21 - Clădirea nu este din tipul clădirilor de locuit colective sau asimilate acestora, cu excepția:

- penitenciarelor,
- căminelor aferente instituțiilor de învățământ

Cerința 22 - Clădirea este independentă structural, cu o suprafață utilă totală mai mare de 250 m²

- În cazul a două sau mai multe corpuri de clădire alăturate/ alipite, care sunt tratate în Expertiza tehnică ca fiind corpuri de clădire independente unul față de celălalt din punct de vedere al structurii de rezistență (cu sistem structural distinct), în cadrul

Cererii de finanțare respectivele corpuri de clădire vor reprezenta componente distincte.

- În cazul a două sau mai multe corpuri de clădire alăturate/ alipite, care sunt tratate în cadrul expertizei tehnice ca un ansamblu, o construcție unitară, independentă din punct de vedere structural, corpurile de clădire alăturate/ alipite fiind legate prin elemente structurale comune sau interdependente (nu doar funcționale), în cadrul cererii de finanțare respectivele corpuri de clădire vor fi tratate ca tronsoane ale aceleiași clădiri care va reprezenta **o singură componentă**.

Cerința 23 - Activitățile din proiect nu vizează doar o unitate de clădire (o zonă sau o parte a clădirii, un etaj sau un apartament dintr-o clădire), chiar dacă aceasta este concepută sau modificată pentru a fi utilizată separat.

Componenta va cuprinde întreaga clădire. Auditul energetic se va realiza pentru întreaga clădire (de exemplu, pentru clădirea spitalului, sau a școlii, etc), cu fundamentarea corespunzătoare a soluției tehnice în cadrul documentației tehnico-economice, și nu se va realiza doar pentru o unitate de clădire (de exemplu, nu se va realiza doar pentru etajele superioare ale spitalului/ școlii, etc, chiar și în condițiile în care ambulatoriul spitalului, aflat la parter, a beneficiat de măsuri de creștere a eficienței energetice prin alte programe/ fonduri).

Soluția tehnică propusă prin Raportul de audit energetic la nivelul întregii clădiri va ține cont de eventualele lucrări de intervenție/ activități care au fost deja realizate asupra clădirii și va propune măsuri corespunzătoare de creștere a eficienței energetice (putând fi propuse, după caz, inclusiv măsuri la nivelul ambulatoriului spitalului, altele decât cele finanțate anterior).

Cerința 24 - În cazul în care în clădire există spații sau unități de clădire închiriate ori date în folosință gratuită, concesionate unor persoane juridice altele decât solicitantul sau ocupantul menționat în proiect, sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Ocupanții (persoanele juridice) trebuie să fi fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare
- Suprafața utilă totală aferentă acestor spații sau unități de clădire nu depășește 10% din suprafața totală utilă a clădirii.
- Ocupantul (persoana juridică care a închiriat sau a primit în folosință gratuită, a obținut în concesiune spații sau unități de clădire) își exprimă acordul ca Solicitantul să realizeze investiția.

Cheltuielile pentru lucrările aferente acestor unități de clădire închiriate/ date în folosință gratuită/ concesionate unor alte persoane juridice decât solicitantul/ ocupantul menționat în proiect vor fi încadrate distinct în categoria cheltuielilor neeligibile. Condițiile de mai sus nu sunt aplicabile în cazul persoanelor juridice care au închiriat/ au primit în folosință gratuită/ au obținut în concesiune spații/ unități de clădire pentru a fi utilizate pe o durată limitată în cursul unei zile/ săptămâni/ luni în vederea desfășurării unor activități sportive, culturale, educaționale sau recreative. În cazul acestor persoane juridice sunt îndeplinite următoarele condiții:

- Ocupanții (persoanele juridice) trebuie să fi fost selectați printr-o procedură transparentă și nediscriminatorie, conform legislației în vigoare

- Activitatea desfășurată de persoanele juridice respective nu afectează activitatea principală/ funcțiunea clădirii publice.

Cerința 25 - Clădirea expertizată tehnic, nu este încadrată prin raportul de expertiză tehnică în clasa de risc seismic Rsl.

6 Indicatori de etapă

Indicatorii de etapă reprezintă reperele cantitative, valorice sau calitative față de care progresul implementării unui proiect este monitorizat și evaluat, într-o manieră obiectivă și transparentă.

În funcție de specificul proiectelor, indicatorii de etapă pot reprezenta:

- a) realizarea unor activități sau subactivități din proiect,
- b) atingerea unor stadii de implementare sau de execuție tehnică sau financiară prestabilite, precum și
- c) stadii sau valori intermediare ale indicatorilor de realizare.

Planul de monitorizare a proiectului este parte integrantă a contractului de finanțare. În cadrul acestuia sunt prezentați indicatorii de etapă stabiliți pentru perioada de implementare a proiectului, condițiile și documentele justificative pe baza cărora se evaluează și se probează îndeplinirea acestora în vederea atingerii obiectivelor și țințelor finale ale indicatorilor de realizare și de rezultat prevăzuți în cadrul cererii de finanțare.

În cadrul Anexei 4 sunt detaliați indicatorii care pot fi selectați de către un solicitant de finanțare, în funcție de tipologia investiției, modalitatea de validare a acestora de către AM PR Nord-Est în implementare, termenul maxim de realizare și documentele/dovezile care probează îndeplinirea indicatorilor.

Primul indicator de etapa poate fi stabilit la un interval de minim o lună, dar nu mai mult de 3 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare. Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare/emiterii deciziei de finanțare, după caz, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare sau a emiterii deciziei de finanțare, după caz.

Precizăm că solicitanții de finanțare își pot selecta indicatorii de etapă aplicabili, în funcție de tipologia proiectului, își pot stabili termenele de realizare, fără însă a depăși termenul maxim prevăzut în Anexa 4_Planul de monitorizare și în capitolul 11.3 din ghidul solicitantului.

Contractul de finanțare cuprinde modalitatea de urmărire și măsurile avute în vedere de AM PR Nord-Est pentru respectarea Planului de monitorizare de către beneficiarii de finanțare.

7 Completarea și depunerea cererilor de finanțare

7.1 Completarea formularului cererii de finanțare

Documentația de finanțare este compusă din:

- **Formularul cererii de finanțare**, ale cărei secțiuni se completează în aplicația electronică MySMIS2021/SMIS2021+. Anexa 1 la acest ghid va prezenta aceste secțiuni și va include instrucțiuni, recomandări și clarificări privind modul de completare. Aceste detalii vor fi disponibile inclusiv în cadrul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, la completarea fiecărei secțiuni în parte.

-**Anexele la cererea de finanțare** - Toate documentele (ex. documentația tehnico-economică, avize) vor fi scanate, salvate în format pdf, semnate digital și încărcate în MySMIS2021/SMIS2021+, la completarea cererii de finanțare.

Conform OUG 23/2023, unele anexe sunt solicitate a fi depuse la momentul depunerii cererii de finanțare (a se vedea **secțiunea 7.4**), iar altele în etapa contractuală (**secțiunea 7.6**). În etapa de implementare și durabilitate a contractului de finanțare, vor fi depuse documentele specificate în **secțiunea 11** din ghid.

În cazul în care solicitantul consideră că poate explica o anumită situație și prin alte documente, acesta le poate anexa la cererea de finanțare, însă acest aspect nu presupune nerespectarea cerinței de a transmite documentele obligatorii solicitate. Atunci când se consideră necesar, se pot solicita, prin cererile de clarificări, și alte documente decât cele menționate în prezentul ghid iar netransmiterea acestora poate atrage respingerea cererii de finanțare.

7.2 Limba utilizată în completarea cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea documentației de finanțare este limba română.

7.3 Metodologia de justificare și detalierea bugetului cererii de finanțare

Bugetul proiectului este cuprins în cererea de finanțare și respectă formatul cadru și conținutul minim aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene (Anexa 16).

Bugetul proiectului se generează în cadrul aplicației MySMIS2021/SMIS2021+, și trebuie să fie complet și corelat cu activitățile prevăzute, cu resursele materiale implicate în realizarea proiectului, cu indicatorii asumați și cu calendarul de realizare.

La întocmirea bugetului, solicitantul are în vedere respectarea pragurilor valorice impuse prin prezentul ghid. Totodată, valorile pe care se fundamentează bugetul trebuie să respecte prevederile art. 5 lit. d) și e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru proiectele de investiții publice, bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției, întocmit în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 907/2016, cu modificările și completările ulterioare și cu matricea de corelare, anexa 17 la prezentul ghid.

Solicitantul are obligația de a asigura fonduri suficiente și realiste în bugetul proiectului, precum și termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru bugetul sau, după caz, durata maximă de implementare a proiectului

7.4 Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii de finanțare

1. Declarația unică a solicitantului și, dacă este cazul, a partenerilor, conform Anexei 3 la ghidul solicitantului. Aceasta va fi generată din sistemul MySMIS2021/SMIS2021+ și semnată de către reprezentantul legal al entității.

ATENȚIE!

Aplicația generează automat declarația cu datele de identificare ale persoanei care realizează generarea. De aceea, se va avea în vedere ca reprezentantul legal să fie proprietarul în MySMIS2021/SMIS2021+ al entității (solicitant/ lider de parteneriat / partener) și cel care generează, semnează și încarcă Declarația unică.

2. Expertiza tehnică a clădirii pentru fiecare componentă/ clădire în parte

3. Raportul de audit energetic, inclusiv fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv certificatul de performanță energetică pentru fiecare componentă /clădire în parte, elaborate conform legislației în vigoare.

4. Studiul privind fezabilitatea din punct de vedere tehnic, economic și al mediului înconjurător a utilizării sistemelor alternative de înaltă eficiență (Studiul SRE*)

Studiul SRE se întocmește conform prevederilor Legii nr. 372/2005 și a Hotărârii Guvernului nr. 907/ 2016.

În vederea punctării criteriului 1.2 din grila de evaluare tehnică și financiară, din cadrul acestui studiu trebuie să rezulte procentul de energie obținut din surse regenerabile la nivel de componentă din consumul total de energie primară după implementarea proiectului.

*SRE-Surse Regenerabile de Energie

5. Certificatul de urbanism

Certificatul de urbanism anexat la dosarul cererii de finanțare trebuie să fie cel eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru obiectivul de investiții aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabil la data depunerii cererii de finanțare, în caz contrar cererea de finanțare va fi respinsă ca neconformă administrativ.

ATENȚIE! Netransmiterea acestui document conduce la respingerea cererii de finanțare în etapa de evaluare tehnică și financiară!

Pentru a demonstra un grad mai avansat de maturitate al proiectului se poate anexa autorizația de construire eliberată în vederea realizării investiției aferente proiectului, în termen de valabilitate, caz în care nu mai este necesară depunerea Certificatului de Urbanism

6. (în cazul în care proiectul se depune la faza DALI) Decizia etapei de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului, emisă de

autoritatea pentru protecția mediului, în conformitate cu HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu completările și modificările ulterioare, **sau Clasarea notificării.**

Nu se acceptă Decizia etapei de evaluare inițială de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului sau alte decizii intermediare.

Dacă a fost obținută și este anexată autorizația de construire eliberată în vederea realizării investiției aferente proiectului în termen de valabilitate, solicitantul va menționa un link pentru adresa unde va putea fi găsit documentul de reglementare de mai sus, emis de Agenției de Protecție a Mediului, dacă acesta nu este disponibil pe pagina de internet a acesteia.

În conformitate cu HG nr. 445/2009 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului, cu modificările și completările ulterioare, procedura de evaluare a impactului asupra mediului se realizează în etape, după cum urmează:

- a) etapa de încadrare a proiectului în procedura de evaluare a impactului asupra mediului;
- b) etapa de definire a domeniului evaluării și de realizare a raportului privind impactul asupra mediului;
- c) etapa de analiză a calității raportului privind impactul asupra mediului.

La cererea de finanțare se anexează documentul emis în urma parcurgerii etapei de la litera a) mai sus menționată.

7. (dacă e cazul) Avizul Ministerului Culturii

Intervențiile asupra monumentelor istorice se pot realiza numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii (art. 23, alin(3) din Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, republicată).

8. (dacă e cazul) Avizele conforme pentru asigurarea utilităților, precum și avize, acorduri și studii specifice

De asemenea, se atașează avizele și acordurile de principiu privind asigurarea utilităților specifice tipului de intervenție, obținute până la data depunerii cererii de finanțare. Se va avea în vedere depunerea de către solicitantul de finanțare a tuturor avizelor și acordurilor de principiu solicitate prin Certificatul de Urbanism.

În situația în care solicitantul depune Autorizația de construire aferentă investiției, conform OUG nr. 23/2023 nu este necesară depunerea avizelor/acordurilor sau a altor documente în baza cărora a fost emisă Autorizația de construire.

9. (dacă proiectul se depune la faza PT) Autorizația de construire și, dacă este cazul autorizația de demolare

Autorizația de construire anexată la cererea de finanțare trebuie să fie pentru proiectul aferent cererii de finanțare depuse și trebuie să fie valabilă la data depunerii cererii de finanțare.

În cazul proiectelor care cuprind mai multe clădiri (componente), se va anexa:

- fie o singură autorizație de construire la nivel de proiect, conform legislației în vigoare,
- fie autorizații de construire distincte pentru fiecare clădire în parte din cadrul proiectului, conform legislației în vigoare.

Dacă este cazul, pentru proiectele ce cuprind lucrări de demolare a unei construcții existente pe terenul obiect al investiției, se va anexa inclusiv autorizația de demolare.

10. Hotărârea consiliului local al solicitantului și, dacă este cazul, hotărârile partenerilor de aprobare a documentației tehnico-economice și a indicatorilor tehnico-economici

Pentru unitățile administrativ teritoriale se va anexa Hotărârea consiliului local al solicitantului de aprobare a indicatorilor tehnico-economici, cu modificările și completările ulterioare, pentru documentația anexată la cererea de finanțare.

În cazul în care la cererea de finanțare se anexează o documentație tehnico-economică actualizată, hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici va fi anexată pentru documentația actualizată, inclusiv modificările și completările ulterioare, iar dacă se menționează în conținutul acesteia modificarea unei hotărâri anterioare, atunci se va anexa și hotărârea inițială care a fost modificată.

Această hotărâre va avea anexată o scurta descriere/rezumat a investiției (maxim 2-3 pagini).

11. Documentația tehnico-economică faza DALI/PT

Este suficientă depunerea studiului de fezabilitate/documentației de avizare a lucrărilor de intervenție, după caz.

În cazul în care Proiectul Tehnic a fost întocmit și recepționat, acesta se va depune însoțit de devizul general actualizat, conform prevederilor legale, urmând ca evaluarea tehnică și financiară să se realizeze în baza acestuia. În acest caz nu se va depune documentația tehnică DALI.

Documentația, elaborată în conformitate cu Hotărârea Guvernului 907/2016, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

✓ DALI/ PT (după caz) aferent obiectivului de investiție. Aceasta nu trebuie să fi fost elaborată/revizuită/reactualizată cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare. Va fi transmisă ultima variantă a documentației tehnice, însoțită de procesul verbal de recepție.

✓ Devizul general, devize pe obiect dacă este cazul, (ex. consolidări, componenta specifică tehnologiei informației și comunicațiilor). Acestea nu trebuie să fi fost actualizate cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare.

Documentația tehnico-economică faza DALI va fi verificată în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară conform Anexei 7 – Grila de analiza a conformității DALI.

Proiectul tehnic va fi verificat în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară conform Anexei 6 - Grila de analiza a conformității PT.

Se acceptă ca în cadrul unei Cereri de finanțare să fie depuse două sau mai multe documentații tehnico-economice pentru obiecte de investiții diferite.

⚠ Atenție!!!

o Solicitantul va obține Avizul Comitetului Tehnico-Economic pentru Societatea Informațională conform Hotărârii Guvernului nr. 941/2013, cu modificările și completările ulterioare pentru proiectele care au o componentă specifică tehnologiei informației și comunicațiilor cu o valoare nominală sau cumulată a acestora mai mare de 5.000.000 lei, fără TVA, finanțate din fonduri europene.

Avizul este un document obligatoriu de prezentat în etapa de implementare conform secțiunii 11 și va face parte din dosarul de verificare a achiziției.

12. (dacă e cazul) Contractul de lucrări/proiectare și execuție de lucrări

Se va depune contractul de lucrări/proiectare și execuție de lucrări semnat, pentru justificarea maturității proiectului.

13. (dacă este cazul) Raportul privind stadiul fizic al investiției (Anexa 13) însoțit de contractul de lucrări

Pentru proiectele de investiții pentru care execuția de lucrări a fost demarată, iar proiectele nu s-au încheiat în mod fizic sau implementate integral înainte de depunerea cererii de finanțare se va anexa un raport privind stadiul fizic al lucrărilor asumat de către reprezentantul legal al solicitantului, de către dirigintele de șantier și de către constructor. Raportul respectiv va fi însoțit de devize generale detaliate ale lucrărilor executate și plătite, ale lucrărilor executate și neplătite și respectiv ale lucrărilor rămase de executat. Devizele vor fi semnate de către elaboratorul documentației tehnico-economice. Din raportul privind stadiul fizic al investiției trebuie să reiasă inclusiv faptul că lucrările nu au fost finalizate.

Totodată, se va atașa și contractul de lucrări (împreună cu toate actele adiționale încheiate), semnat după data de 01.01.2021 și Procesul verbal de recepție parțială a lucrărilor.

14. Lista de lucrări, echipamente, dotări, sau servicii cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile/neeligibile completată conform Anexei 9 și corelată cu devizul general și bugetul proiectului.

15. Notă privind încadrarea în limitele de proprietate și fundamentarea rezonabilității costurilor asumată de proiectant și de reprezentantul legal, conform Anexei 10.

Doar pentru achiziția de echipamente, în cadrul acestei note va fi detaliată inclusiv fundamentarea rezonabilității costurilor în baza a minim 2 oferte de preț. Nu se vor atașa documentației de finanțare documentele care au stat la baza acestei fundamentări.

7.5 Aspecte administrative privind depunerea cererii de finanțare

Cererea de finanțare depusă de solicitanți respectă modelul cadru aprobat prin ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene.

Completarea acesteia se face conform Anexei 1 - Instrucțiuni privind completarea cererii de finanțare.

La cererea de finanțare, solicitantul anexează, declarația unică (Anexa 3), prin care solicitantul confirmă îndeplinirea condițiilor de eligibilitate și a cerințelor de conformitate administrativă.

Solicitantul are obligația de a completa cererea de finanțare cu toate informațiile necesare. Solicitantul are obligația de a anexa, la cererea de finanțare, toate documentele justificative, documentele suport și anexele prevăzute în Ghidul Solicitantului, necesare pentru etapa de evaluare tehnico-financiară a proiectului, acesta fiind responsabil pentru lipsa unora din aceste informații, documente sau anexe care pot conduce la decizii de respingere a cererii de finanțare în orice etapă de evaluare, selecție și contractare.

Depunerea documentelor justificative, a documentelor suport și a anexelor se va realiza într-un format care să respecte cerințele de formă și conținut prevăzute în legislația națională și europeană, în situația în care pentru aceste documente este reglementat un format sau conținut standard.

7.6 Anexele și documente obligatorii la momentul contractării

1. Documentele statutare ale solicitantului și partenerilor, dacă este cazul

Vor fi prezentate, după caz, documentele statutare ale solicitantului și, dacă e cazul, ale partenerilor, în vigoare, astfel:

- i. Pentru autorități și instituții publice locale, după caz:
  - ✓ Încheierea definitivă de validare a mandatului primarului/președintelui și orice document legal care confirmă data începerii mandatului (de ex. Jurământul);
  - ✓ Ordinul Prefectului privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local/județean.
  - ✓ Pentru situații particulare, alte documente relevante din care să rezulte calitatea de reprezentant legal al solicitantului.
  - ✓ Hotărârea Consiliului Județean, Hotărârea Consiliului Local, – după caz, de înființare a instituției sau serviciului public, precum și, dacă e cazul, alte documente din care să reiasă încadrarea solicitantului în această categorie.
  - ✓ În cazul în care solicitantul este și ocupantul clădirii, dacă din documentele menționate mai sus nu reiese că solicitantul își desfășoară activitatea în clădirea/clădirile care face/fac obiectul proiectului): Alte documente din care să reiasă acest lucru
- ii. Pentru autorități publice centrale, după caz:

- ✓ Hotărârea/ordinul/decizia/alt act administrativ de numire a reprezentantului legal al autorității publice centrale
- ✓ Decizia primului ministru de numire a prefectului,
- ✓ Legea, hotărârea de Guvern etc. din care să reiasă încadrarea solicitantului în categoria autorităților publice centrale (ex. act de înființare, actul privind organizarea și funcționarea).
- ✓ În cazul în care solicitantul este și ocupantul clădirii, dacă din documentele menționate mai sus nu reiese că solicitantul își desfășoară activitatea în clădirea/clădirile care face/fac obiectul proiectului): Alte documente din care să reiasă acest lucru.

2. Acordul privind implementarea în parteneriat a proiectului, dacă este cazul

În cazul proiectelor implementate în parteneriat se va anexa în mod obligatoriu acordul privind implementarea proiectului în parteneriat, încheiat între parteneri, care va prezenta elementele de conținut minime din OUG nr. 133/2021 (inclusiv hotărârile de aprobare a acestuia). În cadrul acestuia vor fi identificate rolurile și responsabilitățile tuturor părților implicate. Se va vedea modelul acordului de parteneriat anexat la ghid – Anexa 8 la prezentul ghid.

3. (dacă este cazul) Împuternicirea pentru semnarea electronică extinsă a cererii de finanțare și a anexelor la acesta

În cazul în care cererea de finanțare și anexele au fost semnate, la momentul depunerii sau oricând pe parcursul procesului de evaluare, selecție sau contractare, de către o persoană împuternicită, se va transmite acest document valabil la momentul semnării documentelor de către persoana împuternicită. (cu excepția declarației unice care va fi completată și semnată doar de reprezentantul legal al solicitantului/liderului de parteneriat). Documentul de împuternicire reprezintă un document administrativ emis de reprezentantul legal, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Observație: Dacă la depunere, cererea de finanțare este semnată de reprezentantul legal al solicitantului/liderului de parteneriat, iar pe parcursul procesului de evaluare și contractare, se împuternicește o persoană pentru semnarea electronică extinsă a răspunsurilor la solicitările de clarificări, acest document se poate prezenta odată cu răspunsul la respectiva solicitare de clarificări.

4. Documentele privind identificarea reprezentantului legal⁹ al solicitantului, al fiecărui partener și a împuternicitului, după caz.

5. Certificate de atestare fiscală, referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și la bugetul de stat

⁹ Reprezentantul legal care își exercită atribuțiile de drept;

CertIFICATELE de atestare fiscală referitoare la obligațiile de plată la bugetul local și la bugetul de stat trebuie să fie în termenul de valabilitate.

În cazul parteneriatelor, toți membrii parteneriatului vor prezenta aceste documente.

Solicitantul/partenerii trebuie să fi achitat, la momentul etapei de contractare, obligațiile de plată nete (diferența dintre obligațiile de plată restante la buget și sumele de recuperat de la buget) către bugetul de stat și respectiv bugetul local, în cuantumul stabilit de legislația în vigoare.

6. Certificatul de cazier fiscal al solicitantului

Certificatul de cazier fiscal trebuie să fie în termen de valabilitate, conform prevederilor OG nr. 39/2015 privind cazierul fiscal.

În cazul parteneriatelor, toți membrii parteneriatului vor prezenta acest document.

7. Formularul bugetar "Fișa proiectului finanțat/propus la finanțare în cadrul programelor aferente Politicii de coeziune a Uniunii Europene" (cod 23), prevăzut de Scrisoarea-cadru privind contextul macroeconomic, în conformitate cu prevederile O.U.G.133/2021

8. Formularul nr. 1 - Fișă de fundamentare. Proiect propus la finanțare/finanțat din fonduri europene în conformitate cu O.U.G.133/2021 (pentru entitățile de drept public)

9. Declarație pe propria răspundere a reprezentantului legal al solicitantului (Anexa 11) privind modificările survenite asupra documentației de finanțare.

În cazul în care există modificări, sunt anexate documente justificative asumate de către solicitant/reprezentatul legal al solicitantului/ în conformitate cu prevederile ghidului solicitantului aplicabil apelului de proiecte.

10. Documente privind dreptul de proprietate/ administrare/ concesiune/ folosință

- Dovada înregistrării imobilelor **în registre (extras de carte funciară din care să rezulte intabularea)**, emis cu maximum 30 de zile înainte de depunerea, din care să rezulte existența dreptului de proprietate și absența sarcinilor incompatibile cu investiția;

- **Plan de amplasament și delimitare a imobilului (PAD)**, pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate numerele cadastrale **sau extras din planul cadastral** în cazul imobilelor înscrise în cartea funciară ca urmare a finalizării lucrărilor de înregistrare sistematică pe unitatea administrativ-teritorială respectivă, vizate de OCPI.

- **Tabel centralizator numere cadastrale**, dacă investiția vizează mai multe numere cadastrale

Reprezentantul legal al solicitantului va confirma absența sarcinilor incompatibile cu investiția în cadrul declarației pe propria răspundere.

În plus, pe lângă documentele menționate mai sus, pentru dovedirea **dreptului de folosință și concesiune** se va prezenta și Acordul proprietarului pentru realizarea activităților proiectului și menținerea investiției pentru o perioadă care să acopere perioada de durabilitate a contractului de finanțare.

Documentele trebuie să fie cuprinzătoare pentru datele menționate în cadrul Cererii de finanțare, a documentației tehnico-economice cu privire la identificarea investiției.

11. Hotărârea (hotărârile partenerilor, dacă e cazul) de aprobare a proiectului în conformitate cu ultima formă a bugetului rezultat în urma realizării documentației tehnico-economice – Anexa 12

În conformitate cu ultima formă a bugetului se va transmite hotărârea de aprobare a proiectului și a cheltuielilor aferente.

În Hotărârea sus menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectului, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale.

Atenție! În cazul parteneriatelor, este obligatorie depunerea acestor documente de către toți partenerii.

12. Planul de monitorizare a proiectului (Anexa 4 la ghidul solicitantului)

Planul de monitorizare trebuie să cuprindă indicatorii de etapă (repere cantitative/calitative față de care este apreciat progresul implementării unui proiect și pot reprezenta inclusiv stadii intermediare ale indicatorilor de realizare). Indicatorii de etapa se vor corela cu activitatea de bază a proiectului și se vor raporta cel puțin la stadiul procedurilor de achiziții, progresul execuției lucrărilor, etc.

Primul indicator de etapa poate fi stabilit la un interval de minim o lună, dar nu mai mult de 3 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, după caz, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare sau a emiterii deciziei de finanțare, după caz.

Planul de monitorizare propus va fi anexă la contractul de finanțare și va face subiectul monitorizării proiectului în etapa de implementare.

13. Extras relevant din cadrul unuia din următoarele documente: Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice, Plan sau Strategie pentru îmbunătățirea eficienței energetice, a climei și energiei, a energiei durabile

Se va anexa inclusiv Hotărârea de aprobare a documentului strategic menționat mai sus.

14. Extras relevant din strategia de dezvoltare teritorială/locală/națională (după caz) din care să reiasă apartenența proiectului la aceasta.

15. Documente care să ateste perioada de construire a clădirii

Se va prezenta unul sau mai multe din următoarele documente: extras al cărții tehnice a clădirii, fișa tehnică a clădirii, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor, sau alt document justificativ din care să rezulte faptul că respectiva clădire a fost construită până la sfârșitul anului 2000.

În cazul lipsei acestor documente, Cartea tehnică ar putea fi reconstituită în conformitate cu Legea 10/1995, cu modificările și completările ulterioare, și HG 273/1994 privind aprobarea Regulamentului privind recepția construcțiilor și în baza unei expertize tehnice și/ sau a altor documente existente (proiect etc.) aflate în posesia beneficiarului

sau identificate în arhivă (la proiectant, la solicitant sau în Arhivele Naționale) din care să rezulte faptul că respectiva clădire a fost construită și recepționată până în anul 2000.

În cazul în care documentele principale care dovedesc îndeplinirea criteriului, menționate mai sus (extras al cărții tehnice a clădirii, fișa tehnică a clădirii, procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor) nu pot fi depuse, se poate accepta ca document justificativ, din care să rezulte anul construirii clădirii sau finalizarea lucrărilor din punct de vedere fizic până la sfârșitul anului 2000, și Expertiza tehnică a clădirii, asumată de expertul tehnic, dacă din conținutul acesteia reies informațiile solicitate.

16. Declarația ocupantului (persoana juridică care a închiriat sau a primit în folosință gratuită, a obținut în concesiune spații sau unități de clădire) prin care își exprimă acordul ca Solicitantul să realizeze investiția.

17. (unde e cazul) Tabel centralizator al ocupanților la nivel de clădire, în care se vor menționa: suprafața totală utilă a clădirii (mp) și suprafața utilă a spațiilor sau unităților de clădire închiriate. Suprafața utilă cumulată nu trebuie să depășească 10% din suprafața totală utilă a clădirii.

18. Documentația privind imunizarea la schimbările climatice (dacă este cazul)

Aceasta trebuie să fie realizată conform mențiunilor din Metodologia privind Imunizarea la Schimbările Climatice și respectarea Principiului DNSH, disponibilă pe pagina web <https://regionordest.ro/documente-suport/>, secțiunea Documente utile, Documente suport, Anexa 9 aferentă acesteia.

Această documentație se depune în următoarele situații:

- Dacă documentul de reglementare emis de Agenției de Protecție a Mediului este **Clasarea notificării**;
- Dacă documentul de reglementare emis de Agenției de Protecție a Mediului este **Decizia etapei de încadrare ca document final**, obținută în urma ședinței Comitetului de Analiză Tehnică care a avut loc **înainte de data de 08.08.2023**, inclusiv această dată.
- Dacă documentul de reglementare emis de Agenției de Protecție a Mediului este **Acordul de mediu**, obținut în urma ședinței Comitetului de Analiză Tehnică care a avut loc **înainte de data de 08.08.2023**, inclusiv această dată.

19. Alte documente decât cele de mai sus, de prezentat în această etapă, dacă este cazul:

- ✓ Alte documente, prin a căror actualizare nu sunt afectate condițiile de eligibilitate ale solicitantului/proiectului.
- ✓ (dacă e cazul) Alte avize, conform legislației în vigoare;
- ✓ (dacă e cazul) Avizul tehnic al furnizorului de energie termică de racordare/branșare/rebranșare a clădirii/clădirilor la sistemul centralizat de încălzire și apă caldă de consum;
- ✓ (pentru unitățile de învățământ) Avizul Ministerului Educației Naționale privind oportunitatea investiției;
- ✓ (pentru spitale/unități sanitare) Avizul Ministerului Sănătății privind oportunitatea

investiției;

✓ Alte documente actualizate, necesar a fi prezentate conform declarației de la punctul 9 de mai sus.

7.7 Renunțarea la cererea de finanțare

În situația renunțării la solicitarea finanțării, solicitantul va trebui să completeze și să semneze o cerere pe care o va transmite prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+. Dacă sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ nu permite retragerea cererii de finanțare, *Cererea de renunțare* va fi transmisă de solicitant prin e-mail (am@adrnordest.ro). Renunțarea la solicitarea de finanțare se va face numai de către reprezentantul legal/persoana împuternicită al/a solicitantului în mod expres prin mandat/împuternicire specială.

8 Procesul de evaluare, selecție și contractare a proiectelor

8.1 Principalele etape ale procesului de evaluare, selecție și contractare

Principalele etape ale procesului, respectiv evaluarea, selecția și contractarea proiectelor depuse, se realizează strict în baza documentelor și informațiilor transmise de solicitantul de finanțare prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ cu excepția situațiilor de nefuncționalitate a sistemului sau în alte situații prevăzute în ghidul solicitantului de finanțare sau detaliate de către AM prin Instrucțiuni.

Cererile de finanțare depuse de solicitanți în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, se evaluează în conformitate cu metodologia și criteriile de evaluare și selecție descrise în cadrul prezentului ghid și aprobate de Comitetul de monitorizare a programului, conform prevederilor art. 40 din Regulamentul (UE) 2021/1060, cu modificările și completările ulterioare.

Durata totală până la semnarea contractului de finanțare sau emiterea deciziei de respingere de la finanțare este de maximum 180 zile calendaristice calculate de la data închiderii apelului, conform prevederilor OUG 23/2023.

8.2 Conformitate administrativă – Declarația unică

În conformitate cu OUG 23/2023 privind instituirea unor măsuri de simplificare și digitalizare pentru gestionarea fondurilor europene, prima etapă de verificare a proiectelor depuse este cea a conformității administrative, etapă complet digitalizată, realizată în mod automat prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+, ce va urmări, în principal, existența declarației unice și a documentelor obligatoriu de anexat la cererea de finanțare. După verificarea conformității administrative, sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ va informa solicitantul cu privire la trecerea proiectului în etapa de evaluare tehnică și financiară, prin emiterea, în mod automat, a unei notificări prin intermediul aplicației.

8.3 Etapa de evaluare preliminară – dacă este cazul (specific pentru intervențiile FSE+)

Nu se aplica prezentului apel de proiecte.

8.4 Evaluarea tehnică și financiară. Criterii de evaluare tehnică și financiară – mențiuni grila

Evaluarea tehnică și financiară se realizează în ordinea depunerii proiectelor, de către comisiile de evaluare constituite la nivelul autorității de management în conformitate cu criteriile de evaluare tehnică și financiară din Anexa nr. 2 la prezentul ghid.

În aceasta etapă se va completa Grila de analiza a conformității DALI/PT. Dacă în cadrul unei cereri de finanțare sunt depuse mai multe documentații tehnice, se va completa câte o grilă de analiză a conformității documentației tehnice pentru fiecare obiectiv în parte, după caz.

Pe parcursul procesului de evaluare tehnică și financiară pot fi solicitate clarificări care, împreună cu răspunsurile la acestea, trebuie să se încadreze într-un **termen de maxim 10 zile lucrătoare** începând cu următoarea zi de după transmiterea primei solicitări de clarificări. Acest termen va fi adus la cunoștință solicitantului în prima solicitare de clarificări.

Termenul de răspuns aferent fiecărei solicitări de clarificări va fi de maxim 5 zile lucrătoare, termen ce poate fi prelungit, dacă este necesar, până cel târziu în cea de-a 10-a zi de la data transmiterii primei solicitări de clarificări.

În cadrul răspunsurilor la solicitările de clarificări, pot fi depuse documente, inclusiv din categoria celor obligatorii de depus, care au fost emise ulterior depunerii proiectului, existând posibilitatea completării cererii de finanțare și a anexelor acesteia.

In cazul proiectelor cu mai multe componente:

- se va întocmi câte o grila pentru fiecare componenta în parte;
- Dacă, una (sau mai multe) din componente obține 0 puncte la oricare din subcriteriile 1.1, 1.3, 1.4, 1.6, sau nu a îndeplinit punctajul minim obligatoriu (50 puncte), se va solicita fie încadrarea tuturor costurilor aferente activităților respectivei componente (lucrări, servicii, dotări, etc.) în categoria cheltuielilor neeligibile, fie eliminarea din cadrul proiectului a respectivei componente. În acest ultim caz, se va prezenta un memoriu tehnic din partea proiectantului care să confirme faptul ca proiectul este funcțional și cu excluderea activităților respective. În situația în care aspectele menționate mai sus nu vor fi soluționate în cadrul etapei ETF, se vor formula recomandări pentru etapa de contractare.
- Se va întocmi o grilă centralizatoare la nivel de cerere de finanțare cu indicarea punctajului obținut.
- Punctajul aferent fiecărui criteriu/subcriteriu în parte din cadrul grilei centralizatoare va reprezenta media aritmetică a punctajelor obținute la respectivele criterii/subcriterii de la fiecare Componentă (clădire) în parte, cu excepția criteriilor 2.1 și 2.2 care se vor analiza și puncta la nivel de cerere de finanțare.
- Dacă în urma răspunsurilor la solicitările de clarificări una sau mai multe din componentele proiectului obține, 0 puncte la oricare din subcriteriile 1.1, 1.3, 1.4, 1.6 sau componenta nu îndeplinește punctajul minim obligatoriu, în cadrul grilei

centralizatoare se va calcula media aritmetica a punctajelor obținute la fiecare criteriu/subcriteriu doar pentru componentele eligibile si admise.

- Daca in grila centralizatoare se obțin 0 puncte la oricare din criteriile 1.1, 1.3, 1.4, 1.6, respectiv 2.2 proiectul este respins.
- În cazul proiectelor pentru care evaluarea tehnică și financiară se realizează la nivel DALI, proiectul tehnic se va verifica în etapa de monitorizare, în baza grilei tehnice specifice. Odată cu verificarea proiectului tehnic, se va verifica și imunizarea infrastructurii la schimbările climatice (conform Metodologiei privind imunizarea la schimbările climatice și respectarea principiului DNSH faza DALI).

Netransmiterea răspunsurilor, răspunsul incomplet sau nerespectarea termenelor maxime de răspuns la solicitările de clarificări, poate conduce la respingerea proiectului, cererea de finanțare fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente. Proiectele respinse în cadrul etapei de evaluare tehnică și financiară pot fi redepuse în cadrul apelului de proiecte în care au fost depuse inițial, cu condiția respectării termenului limită sau a condițiilor de închidere a apelului în conformitate cu Ghidul Specific.

Toate proiectele redepuse sunt considerate din punct de vedere procedural proiecte nou-depuse.

8.5 Aplicarea pragului de calitate

În cadrul acestui apel de proiecte, pragul minim de calitate de la care se consideră că un proiect îndeplinește condițiile minime necesare pentru a fi finanțat din fonduri europene externe nerambursabile este de 50 de puncte.

Totodată, se va avea în vedere că netransmiterea Certificatului de urbanism, dacă documentația depusă este la faza DALI, atrage după sine respingerea proiectului, chiar dacă punctajul obținut în urma evaluării tehnice și financiare depășește 50 de puncte.

Având în vedere ca în cadrul acestui apel avem alocări distincte pentru solicitanții de tip **UAT Comună și de tip UAT Județ/Autoritate Publica Centrala**, selecția proiectelor se va realiza astfel:

Pentru solicitanții de tip **UAT Comună**:

- După evaluarea tuturor proiectelor aferente acestui tip de solicitant ierarhizarea acestora se va face în funcție de punctajul obținut în urma completării grilei de evaluare tehnico-financiară. Proiectele vor fi finanțate în ordine descrescătoare, până la epuizarea alocării financiare dedicate solicitanților de tip UAT Comuna menționata la secțiunea 3.3.

În cazul egalității punctajului, se vor aplica următoarele criterii de departajare, în ordinea enumerării lor :

1. Punctajul cel mai mare primit la criteriul de selecție A.I.1 (Proiectul prevede măsuri de intervenție ce conduc la o reducere a consumului anual specific de energie față de consumul inițial)
2. Punctajul cel mai mare primit la criteriul de selecție A.I.5. (**Proiectul cuprinde o clădire al cărui regim de ocupare după renovare va fi**)

3. Punctajul cel mai mare primit la criteriul de selecție A.I.6. (**Proiectul se implementează în clădiri cu o suprafață utilă**).
4. Ordinea depunerii cererilor de finanțare (data, ora, minutul și secunda).

În cazul în care ultimul proiect din listă se încadrează parțial în alocarea financiară dedicată demararea etapei de contractare se va face doar cu acordul solicitantului în prealabil privind refacerea bugetului cererii de finanțare și creșterea contribuției proprii astfel încât valoarea nerambursabilă solicitată să nu depășească alocarea disponibilă. În caz contrar proiectul va trece în lista de rezervă ce se va întocmi conform mențiunilor de mai jos.

Lista de rezervă aferentă solicitanților de tip UAT Comuna se constituie la finalul etapei de evaluare tehnică și financiară și a soluționării, dacă este cazul, a contestațiilor depuse, și va fi formată din proiectele ce nu se încadrează în alocarea dedicată menționată la secțiunea 3.3, cu un punctaj mai mare sau egal cu 50 de puncte.

Proiectele aflate în această listă de rezervă, vor putea intra ulterior în etapa de contractare doar în situația disponibilizării/suplimentării fondurilor.

În situația în care valoarea totală nerambursabilă a proiectelor depuse de solicitanți de tip UAT Comuna nu depășește alocarea dedicată, etapa de contractare se va putea demara fără a se mai aștepta finalizarea evaluării tehnico-economice a tuturor proiectelor depuse și ierarhizarea acestora.

Mecanismul descris mai sus se aplica identic și solicitanților de tip UAT Județ/Autoritate Publică Centrală.

8.6 Aplicarea pragului de excelență

Nu se aplica prezentului apel de proiecte.

8.7 Notificarea rezultatului evaluării tehnice și financiare.

Rezultatele evaluării tehnice și financiare sunt comunicate solicitantului, indicându-se punctajul obținut și justificarea acordării respectivului punctaj, pentru fiecare criteriu în parte. Împotriva rezultatului evaluării tehnice și financiare, solicitantul poate formula contestație în termen de 30 zile calendaristice, calculate de la data comunicării rezultatului evaluării, în conformitate prevederile din secțiunea 8.8.

8.8 Contestații

Un solicitant de finanțare nerambursabilă, care se consideră nedreptățit de rezultatele proceselor de evaluare și/sau contractare pentru documentația depusă de acesta pentru finanțare, poate formula în scris câte **o singură contestație**, asupra rezultatului fiecărei etape din procesele de selecție și/sau contractare, care va fi transmisă spre soluționare la AM PR Nord-Est.

Contestația va cuprinde cel puțin următoarele:

- a) datele de identificare ale solicitantului: denumirea, sediul, datele de contact, precum și alte atribute de identificare, în condițiile legii, cum sunt: numărul de înregistrare în registrul comerțului sau într-un alt registru public, codul unic de înregistrare, precum și ale cererii de finanțare: titlu, cod unic SMIS;

- b) datele de identificare ale reprezentantului legal al solicitantului;
- c) obiectul contestației;
- d) criteriul/criteriile contestat(e);
- e) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază contestația, detaliate pentru fiecare criteriu de evaluare și selecție în parte contestat;
- f) semnătura reprezentantului legal/împuternicitului solicitantului

Pentru a putea fi analizată o contestație, solicitantul trebuie să aducă argumente în susținerea punctului său de vedere. În lipsa motivelor de fapt și de drept, a argumentelor care să susțină contestarea deciziei primite de solicitant, AM PR Nord-Est consideră contestația neîntemeiată, aceasta fiind respinsă fără a mai fi analizată.

Contestațiile se transmit în format electronic, în atenția șefului AM PR Nord-Est, prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Contestațiile se pot depune în maxim 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către AM PR Nord-Est asupra rezultatului contestat. Contestațiile depuse după termenul anterior menționat vor fi clasate, fiind considerate respinse, fără a mai fi analizate.

Contestatarul nu poate să depună documente noi în susținerea cauzei și nu poate să modifice conținutul documentației inițiale.

Contestațiile vor fi soluționate de regulă, în termen de 30 de zile calendaristice de la momentul înregistrării acestora la AM PR Nord-Est. În situația în care se constată că este necesară o prelungire a acestui termen, AM PR Nord-Est va notifica solicitantul în acest sens.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia. Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunerea a acesteia.

Decizia AM PR Nord-Est este finală, contestatarul nu va mai putea înainta o nouă contestație pe marginea aceluiași subiect.

În situația în care contestatarul este nemulțumit de modul de soluționare a contestației de către AM PR Nord-Est, se poate adresa instanțelor de judecată abilitate în acest sens și va fi informat asupra acestui aspect în cadrul scrisorii de răspuns la contestația depusă.

8.9 Contractarea proiectelor

8.9.1 Verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate

Demararea etapei de contractare se va realiza prin transmiterea unei notificări prin intermediul sistemului informatic MySMIS2021/SMIS2021+ prin care se vor solicita transmiterea anexelor obligatorii pentru această etapă, precum și soluționarea observațiilor rezultate în urma etapei de evaluare tehnică și financiară.

Solicitanții la finanțare au un termen de răspuns de maxim 15 zile lucrătoare calculate din ziua următoare transmiterii notificării de demarare a etapei de contractare. Nerespectarea acestui termen conduce la respingerea cererii de finanțare din procesul de contractare.

Vor putea fi solicitate clarificări iar solicitanții au obligația să răspundă la acestea cu respectarea termenului de maxim 15 zile lucrătoare calculat din ziua lucrătoare imediat următoare de după transmiterea scrisorii de clarificări, sub sancțiunea respingerii cererii de finanțare.

Netransmiterea clarificărilor solicitate în termenele comunicate sau răspunsul incomplet / nesatisfăcător poate conduce la respingerea cererii de finanțare, în conformitate cu prevederile prezentului ghid, cererea de finanțare fiind evaluată doar în baza documentelor și a informațiilor existente.

În aceasta etapă, solicitanții vor trebui să facă dovada celor declarate prin declarația unică, respectiv să prezinte documentele justificative prin care fac dovada îndeplinirii tuturor condițiilor de eligibilitate. Astfel, verificarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate se realizează pe baza informațiilor și documentelor prezentate de solicitant, inclusiv a răspunsurilor la solicitările de clarificări, a informațiilor și documentelor care pot fi accesate, obținute sau puse la dispoziția autorității de management din bazele de date administrate de alte instituții publice, pe baza protocoalelor încheiate cu acestea și a informațiilor și documentelor care au însoțit cererea de finanțare disponibile în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Dacă, în cadrul procesului de contractare, una (sau mai multe) din componente nu îndeplinește criteriile de eligibilitate se vor solicita clarificări fie pentru încadrarea în categoria cheltuielilor neeligibile a tuturor activităților aferente respectivei componente (lucrări, servicii, dotări, etc.), fie pentru eliminarea din cadrul proiectului a respectivei componente. În acest caz, se va prezenta un memoriu tehnic din partea proiectantului care să confirme faptul ca proiectul este funcțional și cu excluderea activităților respective.

În situația în care solicitantul nu reface bugetul în mod corespunzător sau nu dorește să elimine din cadrul proiectului respectiva componentă, proiectul se respinge.

În cazuri excepționale și pentru motive independente de solicitant/lider de parteneriat și parteneri, după caz, la solicitarea acestora, procesul de contractare poate fi suspendat, sub condiția ca perioada de suspendare să nu afecteze proiectul, astfel încât să se asigure implementarea acestuia în condiții optime, în conformitate cu cererea de finanțare, cu respectarea condițiilor de finanțare prevăzute în ghid și cu încadrarea în perioada de programare. Perioadele cumulate de suspendare nu pot depăși 45 de zile calendaristice.

În etapa de contractare verificarea condițiilor de eligibilitate se va face conform Anexei 14 - Grila de contractare.

Solicitantul are obligația ca în etapa de contractare, să facă dovada unui drept real principal fără sarcini asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare.

8.9.2 Decizia de acordare/respingere a finanțării

Ca urmare a verificării îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, AM PR NORD-EST va emite fie decizia de aprobare, fie decizia de respingere a finanțării.

AM PR NORD-EST emite decizia de respingere a finanțării, în etapa de contractare, cu menționarea motivelor de respingere, dacă intervine cel puțin una dintre următoarele situații, fără ca enumerarea să excludă alte condiții specifice prevăzute în Ghidul Solicitantului:

a) solicitantul nu face dovada că cele declarate prin declarația unică sunt conforme cu realitatea și corespund cerințelor din Ghidul Solicitantului;

b) solicitantul nu răspunde în termenele prevăzute la secțiunea 8.9.1.

Decizia de respingere a finanțării se aduce la cunoștința solicitantului prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

Împotriva deciziei de respingere a finanțării solicitantul/liderul de parteneriat poate formula contestație pe cale administrativă, la AM PR NORD-EST, în termenul de 30 zile calendaristice, calculat de la data primirii acesteia prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+.

8.9.3 Definitivarea planului de monitorizare al proiectului

Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PR NORD-EST verifică și validează indicatorii de etapă în cadrul etapei de contractare, care sunt prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului.

Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 3 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare.

Prin excepție, dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare/emiterii deciziei de finanțare, după caz, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare sau a emiterii deciziei de finanțare, după caz.

În cazul proiectelor de investiții, indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.

În definitivarea Planului de monitorizare, solicitantul de finanțare va avea în vedere mențiunile capitolului 6 din cadrul prezentului ghid.

8.9.4 Semnarea contractului de finanțare /emiterea deciziei de finanțare

Pentru proiectele selectate, în baza deciziei de aprobare a finanțării AM PR NORD-EST va proceda la încheierea contractului de finanțare.

Modelul standard de contract de finanțare utilizat pentru contractarea proiectelor selectate în urma procesului de evaluare este cel prezentat în cadrul Anexei 15 la *Ghidul solicitantului - Condiții generale de accesare a fondurilor în cadrul PR 2021-2027* (cu modificările și completările ulterioare).

Pe lângă clauzele standard prevăzute în cadrul modelului de contract, clauzele specifice aplicabile proiectelor contractate în cadrul prezentului apel de proiecte se vor regăsi

evidențiate în Anexa 15, Secțiunea II – Condiții specifice, la contractul de finanțare, aplicabile Priorității de investiție 3.

Modelul standard de contract de finanțare poate fi actualizat în baza modificărilor legislative cu impact asupra clauzelor contractuale sau în alte cazuri obiectiv justificate.

Semnarea și încărcarea în sistem a contractului de către beneficiar, se realizează în maximum 5 zile lucrătoare de la data notificării de către AM.

9 Aspecte privind conflictul de interese

Solicitanții de finanțare vor respecta prevederile legale naționale și europene în vigoare cu privire la conflictul de interese.

Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare/liderului de parteneriat și reprezentanții legali ai partenerilor, dacă este cazul, se obligă să întreprindă toate diligențele necesare pentru a evita și, după caz, a înlătura orice conflict de interese pe toată perioada de derulare a proiectului, începând cu data depunerii cererii de finanțare și până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului.

Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare/liderului de parteneriat și reprezentanții legali ai partenerilor, dacă este cazul, au obligația de a informa AM PR NORD-EST în legătură cu orice situație care dă naștere sau este posibil să dea naștere unei situații potențial generatoare de conflict de interese, în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la luarea la cunoștință a situației.

AM PR NORD-EST va lua toate măsurile necesare pentru evitarea și înlăturarea situațiilor de conflict de interese, în conformitate cu prevederile naționale și europene în vigoare aplicabile în materia conflictului de interese.

10 Aspecte privind prelucrarea datelor cu caracter personal

Solicitanții de finanțare își vor exprima acordul în cadrul Declarației unice cu privire la furnizarea și prelucrarea datelor cu caracter personal/ale instituției pe care o reprezintă, precum și cu accesarea și prelucrarea acestora în bazele de date publice cu scopul realizării verificărilor presupuse de ghidul specific aplicabil, în baza Regulamentului UE 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și prelucrarea, stocarea/arhivarea datelor conform normelor legale incidente.

11 Aspecte privind monitorizarea tehnică și rapoartele de progres

Beneficiarul va prezenta după semnarea contractului de finanțare, **contractul de execuție a lucrărilor însoțit de caietul de sarcini din care sa reiasă respectarea principiului DNSH, conform secțiunii 3.17 și 5.7 și dacă este cazul, avizul Comitetului Tehnico-Economic pentru Societatea Informațională și devizul pe obiect aferent componentei tehnologiei informației și comunicațiilor (în cadrul dosarului de verificare a achizițiilor).**

În această etapă se vor furniza informații cu privire la persoanele cu dizabilități și persoanele care fac parte din grupuri dezavantajate din echipa de implementare a proiectului.

Totodată, la finalul implementării proiectului, beneficiarii vor prezenta, un raport de audit energetic final care să ateste îndeplinirea indicatorilor declarați la depunerea cererii de finanțare.

În cazul în care Proiectul la faza Proiect Tehnic nu a fost depus și verificat la depunerea cererii de finanțare, în această etapă se va completa grila de verificare a conformității Proiectului Tehnic conform Anexei 6 - Grila de analiza a conformității PT.

11.1 Rapoartele de progres

AM PR NORD-EST monitorizează proiectele pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, în vederea evaluării permanente a evoluției progresului implementării acestora și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat. Totodată, AM PR NORD-EST va monitoriza îndeplinirea indicatorilor de etapă și va sprijini beneficiarul pentru a identifica soluții adecvate pentru îndeplinirea acestora și pentru buna implementare a proiectelor care fac obiectul contractului de finanțare.

În situația nerealizării indicatorilor de etapa la termenele prevăzute în planul de monitorizare, AM PR NORD-EST va implementa acțiuni și măsuri de monitorizare consolidată și va putea să aplice măsurile corective prevăzute în contractul de finanțare și în Manualul beneficiarului pentru cheltuielile aferente perioadei de raportare solicitate la rambursare în cazul nerespectării repetate a termenului de depunere a raportului care conduce la apariția de decalaje între progresul fizic la nivelul țintelor asumate și stadiul din rapoartele de progres.

11.2 Vizitele de monitorizare

AM PR NORD-EST are dreptul de a monitoriza și verifica din punct de vedere tehnic și financiar implementarea proiectului, pe baza contractului de finanțare și cererii de finanțare aprobate și a Planului de monitorizare în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor proiectului și prevenirii neregulilor. În acest sens, va realiza vizite de monitorizare și vizite la fața locului, pentru a verifica progresul fizic al activităților și stadiul realizării indicatorilor, îndeplinirea indicatorilor de etapă.

AM PR NORD-EST va realiza vizite post-implementare pe teren la beneficiarii proiectelor,, pe perioada în care beneficiarul/liderul de parteneriat are obligația de a asigura sustenabilitatea/durabilitatea proiectului, respectiv caracterul durabil al operațiunilor potrivit prevederilor art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1060, după caz.

AM PR Nord-Est are obligația de a informa beneficiarul, prin MySMIS2021/SMIS2021+, asupra acțiunilor de verificare la fața locului a implementării proiectului/ acțiunilor de monitorizare/ acțiunilor de control din partea autorităților care desfășoară activități de audit și control, cu excepția vizitelor de monitorizare ad-hoc și a cazurilor în care informarea prealabilă ar putea prejudicia obiectul verificărilor.

În conformitate cu prevederile contractului de finanțare, AM PR Nord-Est elaborează Raportul de vizită care se generează prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ în termen de 10 zile lucrătoare de la data vizitei efectuată la fața locului. Raportul de vizită

poate include acțiuni corective și recomandări adresate beneficiarului, precum și termenele de realizare care sunt obligatorii de respectat pentru beneficiar.

11.3 Mecanismul specific indicatorilor de etapă. Planul de monitorizare

În intervalul dintre doi indicatori de etapă consecutivi, AM PR NORD-EST monitorizează proiectul în cauză pe baza rapoartelor de progres și a vizitelor de monitorizare, putând utiliza un sistem specific de repere intermediare și instrumente de monitorizare care să permită evaluarea permanentă a evoluției progresului implementării proiectului și posibile abateri de la graficul de implementare sau de natură să afecteze atingerea indicatorilor de realizare și de rezultat.

În termen de **5 zile lucrătoare** de la termenul prevăzut pentru un indicator de etapă, beneficiarul încarcă documentele justificative care probează îndeplinirea acestuia, iar AM PR NORD-EST verifică și confirmă îndeplinirea sau, după caz, neîndeplinirea acestuia **în termen de 5 zile lucrătoare** de la data la care documentele trebuiau/au fost încărcate de către beneficiar. Dacă indicatorii de etapă sunt definiți în strictă corelare cu activitățile planificate în perioadele care fac obiectul rapoartelor de progres, îndeplinirea indicatorului de etapă la finalul perioadei pentru care se face raportarea se probează prin raportul de progres și prin documentele justificative care îl însoțesc, la termenul stabilit pentru depunerea raportului de progres. Pentru confirmarea îndeplinirii indicatorului de etapă, AM PR NORD-EST poate solicita clarificări sau iniția o vizită de monitorizare, caz în care se suspendă termenul de validare.

Prin sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ se emit atenționări automate către beneficiar și AM PR NORD-EST cu cel puțin 10 zile calendaristice înaintea termenului prevăzut pentru îndeplinirea indicatorilor. Totodată, se notifică beneficiarul și AM PR NORD-EST cu privire la respectarea termenului stabilit pentru încărcarea documentelor justificative aferente unui indicator de etapă.

În cazul nerespectării termenului stabilit, prin sistemul informatic MySMIS 2021/SMIS 2021+ se blochează posibilitatea de încărcare a documentelor. Ulterior, beneficiarul poate solicita, motivat, AM PR NORD-EST deblocarea aplicației pentru încărcarea documentelor justificative care probează realizarea indicatorului de etapă.

În situația îndeplinirii cu întârziere a unui indicator de etapă, beneficiarul poate face dovada îndeplinirii acestuia, ulterior, și prin rapoartele de progres sau cu ocazia vizitelor de monitorizare, iar AM PR NORD-EST înregistrează în sistemul informatic MySMIS2021/SMIS2021+ îndeplinirea cu întârziere a acestuia.

Neîndeplinirea unui indicator de etapă și măsurile de monitorizare pe care le poate aplica AM PR NORD-EST nu au natura și implicațiile unei nereguli sau unei fraude, așa cum sunt acestea definite la art. 2 alin. (1) lit. a) și b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Cu excepția primului indicator de etapă, în cazul neîndeplinirii celorlalți indicatori de etapă la termenele prevăzute în planul de monitorizare, actualizat prin actele adiționale aprobate, în completarea acțiunilor și măsurilor consolidate de monitorizare, AM PR NORD-EST poate aplica, în funcție de analiza obiectivă și riscurile identificate, în condițiile prevăzute în contractul de finanțare, măsurile prevăzute în cadrul OUG 23/2023.

Sumele respinse pot fi incluse de beneficiar și resolicitate la plată, în condițiile îndeplinirii indicatorului de etapă, în prima cerere de rambursare depusă după îndeplinirea respectivului indicator de etapă.

În cazul nerealizării indicatorilor de etapă din primul an de implementare în decurs de 6 luni de la finalizarea primului an de implementare, din motive imputabile beneficiarului/liderului de parteneriat și/sau partenerilor acestuia, precum și în situația unor întârzieri semnificative în îndeplinirea indicatorilor de etapă care afectează substanțial sau fac imposibilă realizarea obiectivelor și atingerea rezultatelor proiectului asumate prin contractul de finanțare, AM PR NORD-EST poate proceda la rezilierea contractului de finanțare/deciziei de finanțare potrivit prevederilor art. 37 și 38 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 133/2021 și recuperarea sumelor deja plătite beneficiarului.

Planul de monitorizare al proiectului poate face obiectul unor modificări prin act adițional la contractul de finanțare.

12 Aspecte privind managementul financiar

Mecanismele cererilor de prefinanțare, plată și rambursare a cheltuielilor în cadrul contractelor de finanțare se realizează în conformitate cu prevederile O.U.G. nr. 133/17.12.2021 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2021—2027 alocate României din Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european Plus, Fondul pentru o tranziție justă, cu modificările și completările ulterioare, precum și normele de aplicare aprobate prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Conturile necesare implementării mecanismului cererilor de plata, precum și cele necesare încasării sumelor prin cereri de prefinanțare și de rambursare, sunt enumerate în H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

Mai jos, sunt prezentate succint mecanismele utilizate de Autoritatea de management, în decontarea cheltuielilor realizate de Beneficiari în implementarea proiectelor.

12.1 Mecanismul cererilor de prefinanțare

Mecanismul cererilor de prefinanțare este reglementat de cap IV, art. 18-20 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021, precum și de dispozițiile art. L din OUG 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024.

Cererea de prefinanțare reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider de parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor necesare implementării proiectelor finanțate din fonduri europene, fără depășirea valorii totale eligibile a contractului de finanțare, așa cum sunt prevăzute în bugetele contractelor/deciziilor de finanțare;

Pentru proiectele finanțate din Fondul european de dezvoltare regională, se poate acorda prefinanțare în tranșe de maximum 30% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, fără depășirea valorii totale eligibile a acestuia, beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8), (10) și (15) din OUG133/2021. Tranșa solicitată, împreună cu soldul nejustificat al prefinanțării, prin cereri de rambursare, nu poate depăși procentul indicat anterior (30%).

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de prefinanțare, iar autoritatea de management virează valoarea cheltuielilor solicitate în conturile liderului de parteneriat/partenerilor care urmează să le utilizeze, conform contractului finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia.

Cu excepția primei tranșe de prefinanțare acordate, următoarele tranșe de prefinanțare se acordă cu deducerea sumelor nejustificate din tranșa anterior acordată.

Beneficiarul/Liderul de parteneriat care a depus cerere de prefinanțare are obligația depunerii unei/unor cereri de rambursare care să cuprindă cheltuielile efectuate din tranșa de prefinanțare acordată, în quantum cumulat de minimum 50% din valoarea acesteia, în termen de maximum 90 de zile calendaristice de la data la care autoritatea de management a virat tranșa de prefinanțare în contul beneficiarului, fără a depăși durata contractului de finanțare.

În cazul proiectelor implementate în parteneriat, pentru care cererea de prefinanțare a inclus sume aferente activităților unuia sau mai multor parteneri, liderul de parteneriat poate solicita acordarea unei noi tranșe de prefinanțare care să cuprindă sume destinate exclusiv realizării activităților liderului de parteneriat/partenerului/partenerilor dacă au fost deja depuse una sau mai multe cereri de rambursare prin care fiecare justifică minimum 50% din tranșa anterioară proprie de prefinanțare acordată.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația restituirii integrale/partiale a prefinanțării acordate, în cazul în care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea fondurilor acordate. Modalitatea de restituire fiind prevăzută în cuprinsul normelor metodologice la O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii care au primit prefinanțare pot justifica utilizarea acesteia prin cheltuieli eligibile cuprinse în cereri de rambursare, depuse conform termenelor prevăzute în legislația națională în vigoare, aferente atât fondurilor externe nerambursabile, cât și cofinanțării de la bugetul de stat.

În cazul în care autoritatea de management autorizează cheltuieli eligibile cuprinse în cererile de rambursare, aferente fondurilor externe nerambursabile și cofinanțării de la bugetul de stat, contravaloarea acestora se deduce din valoarea prefinanțării, iar sumele respective nu se mai cuvin a fi rambursate beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor, după caz.

12.2 Mecanismul cererilor de plată

Mecanismul cererilor de plată este reglementat de cap V, art. 22 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

În procesul de implementare a programelor, autoritățile de management pot utiliza mecanismul cererilor de plată.

Mecanismul cererilor de plată se aplică beneficiarilor de proiecte finanțate din fonduri europene, alții decât cei prevăzuți la art. 7 alin. (1)-(5), (8) și 10 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021.

Cererea de plată reprezintă cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se solicită autorității de management virarea sumelor necesare pentru plata cheltuielilor eligibile, rambursabile, conform contractului de finanțare, în baza facturilor, facturilor de avans.

Pentru a beneficia de mecanismul cererilor de plată, beneficiari/lideri de parteneriat/parteneri își vor deschide conturi distincte la Trezoreria Statului.

După primirea facturilor pentru livrarea bunurilor/ prestarea serviciilor/execuția lucrărilor recepționate, acceptate la plată, a facturilor de avans în conformitate cu clauzele prevăzute în contractele de achiziții aferente proiectelor implementate, acceptate la plată, a statelor privind plata salariilor, a statelor/centralizatoarelor pentru acordarea burselor, subvențiilor, premiilor și onorariilor, beneficiarul depune la organismul intermediar/autoritatea de management cererea de plată și documentele justificative aferente acestora.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de plată, iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor autorizate în conturile liderului de parteneriat/ partenerilor care le-au angajat, fără a aduce atingere contractului de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii, alții decât cei prevăzuți la art. 7 și 8, au obligația de a achita integral contribuția proprie aferentă cheltuielilor eligibile incluse în documentele anexate cererii de plată cel mai târziu până la data depunerii cererii de rambursare aferente cererii de plată.

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/liderul de parteneriat a cererii de plată, autoritatea de management efectuează verificarea cererii de plată. După efectuarea verificărilor, autoritatea de management virează beneficiarului/liderului de parteneriat/ partenerului valoarea cheltuielilor rambursabile, în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care aceasta dispune de resurse în conturile sale, într-un cont distinct de disponibil, deschis pe numele beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor la unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului. În ziua următoare virării, autoritatea de management transmite beneficiarilor/liderilor de parteneriat/partenerilor o notificare, întocmită distinct pentru fiecare dintre aceștia.

Pentru depunerea de către beneficiar/liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de către autoritatea de management, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt, fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

Sumele primite de beneficiar/lider de parteneriat/parteneri în baza cererilor de plată nu pot fi utilizate pentru o altă destinație decât cea pentru care au fost acordate. Platile din fondurile incasate de la Autoritatea de Management se efectuează de către

beneficiari/lideri de parteneriat/parteneri în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la încasarea sumelor în contul de trezorerie destinat derularii mecanismului cererilor de plata.

În termen de maximum 10 zile lucrătoare de la data încasării sumelor virate de către autoritatea de management, beneficiarii au obligația de a depune cererea de rambursare aferentă cererii de plată la autoritatea de management, în care este justificată prin documente, utilizarea sumelor decontate prin cererea de plată, inclusiv contribuția proprie a beneficiarului. În cazul proiectelor implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune o cerere de rambursare centralizată la nivel de proiect, în care sunt incluse sumele din documentele decontate prin cererea de plată, atât liderului, cât și partenerului/partenerilor.

Cerere de rambursare aferentă cererii de plată - cererea depusă de către un beneficiar/lider al unui parteneriat prin care se justifică utilizarea sumelor plătite de către autoritatea de management ca urmare a cererii de plată

Beneficiarii/Liderii de parteneriat/Partenerii au obligația restituirii integrale sau parțiale a sumelor virate în cazul proiectelor pentru care aceștia nu justifică prin cereri de rambursare utilizarea acestora.

Recuperarea sumelor se efectuează pe baza mecanismului detaliat la art. 20 din OUG 133/2021.

Nerespectarea termenului de depunere a cererii de rambursare aferente unei cereri de plata, de către beneficiari/ lideri de parteneriat constituie încălcarea contractului de finanțare, autoritatea de management putând decide rezilierea acestuia/revocarea acesteia.

12.3 Mecanismul cererilor de rambursare

Mecanismul cererilor de rambursare este reglementat de cap V, art. 25 din O.U.G. nr. 133/17.12.2021 și prin H.G. nr. 829/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 133/17.12.2021.

În procesul de implementare a programelor, autoritățile de management pot utiliza mecanismul cererilor de rambursare.

Beneficiarii/Liderii de parteneriat au obligația de a depune la autoritățile de management cereri de rambursare pentru decontarea cheltuielilor efectuate în cadrul proiectului. În cadrul implementării unui proiect, Beneficiarii pot depune următoarele tipuri de cereri de rambursare:

- Cereri de rambursarea aferente cererilor de plata, prin care se justifică sumele acordate prin mecanismul cererilor de plata (vezi Secțiunea 12.2).
- Cereri de rambursare prin care se solicită autorității de management virarea sumelor aferente cheltuielilor eligibile efectuate conform contractului/deciziei de finanțare sau prin care se justifică utilizarea prefinanțării (vezi Secțiunea 12.1).

În termen de maximum 20 de zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar/liderul de parteneriat la autoritatea de management a cererii de rambursare întocmite conform contractului de finanțare, autoritatea de management autorizează cheltuielile eligibile cuprinse în cererea de rambursare și efectuează plata sumelor autorizate în termen de 3 zile lucrătoare de la momentul de la care autoritatea de management dispune de resurse în conturile sale. După efectuarea plății, autoritatea de

management notifică beneficiarilor/liderilor de parteneriat/ partenerilor plata aferentă cheltuielilor autorizate din cererea de rambursare.

Pentru depunerea de către beneficiar/liderul de parteneriat a unor documente adiționale sau clarificări solicitate de autoritatea de management sau de organismul intermediar, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi întrerupt fără ca perioadele de întrerupere cumulate să depășească 10 zile lucrătoare.

În cazul cererii de rambursare finale depuse de beneficiar/liderul de parteneriat în cadrul proiectului, termenul de 20 de zile lucrătoare poate fi prelungit cu durata necesară efectuării tuturor verificărilor procedurale specifice autorizării plății finale, cu respectarea art. 74 alin. (1) lit. (b) din Regulamentul (UE) 2021/1.060.

Nedepunerea de către beneficiar/liderul de parteneriat a documentelor sau clarificărilor solicitate în termenul prevăzut în contractul de finanțare atrage respingerea parțială sau totală, după caz, a cererii de rambursare.

Pentru proiectele implementate în parteneriat, liderul de parteneriat depune cererea de rambursare, iar autoritatea de management virează, după efectuarea verificărilor, valoarea cheltuielilor rambursabile în conturile liderilor de parteneriat/ partenerilor care le-au efectuat, fără a aduce atingere contractului/deciziei de finanțare și prevederilor acordului de parteneriat, parte integrantă a acestuia/acesteia.

12.4 Graficul cererilor de prefinanțare/plată/rambursare

Beneficiarii de finanțare vor elabora graficul de depunere al cererilor de prefinanțare/plată/rambursare, anexă la contractul de finanțare, în corelare cu calendarul proiectului, activitățile previzionate, indicatorii de etapă și bugetul proiectului, din cererea de finanțare.

12.5 Vizitele la fața locului

Conform Regulamentului CE nr. 1060/2021, Art. 74, Autoritatea de Management va efectua vizite pe teren pentru a verifica dacă lucrările au fost executate, produsele au fost furnizate și serviciile prestate și dacă cheltuielile declarate de beneficiarii proiectelor au fost efectuate și sunt în conformitate cu regulamentele Comunității și cu legislația națională.

Verificările prevăzute la art. 74 alin. (2) din Regulamentul (UE) nr.1060/2021 cuprind:

- verificări administrative ale documentelor ce însoțesc cererile de prefinanțare /plată/rambursare prezentate de beneficiarii proiectelor;
- verificări la fața locului ale proiectelor.

Verificările pe teren au ca scop:

- să asigure că proiectul se realizează conform condițiilor contractuale și activităților descrise în cererea de finanțare;
- să constate livrarea produsului / prestarea serviciului / executia lucrarilor în conformitate cu termenii și condițiile contractului economic, evoluția fizică și respectarea normelor UE privind publicitatea, stadiul fizic de realizare a proiectului;

- verificarea pe teren va avea în vedere existența unui sistem de înregistrare în contabilitate și folosirea de coduri analitice distincte pentru activitățile aferente proiectelor;
- să asigure că cheltuielile declarate sunt eligibile – că toate facturile depuse spre decontare sunt aferente implementării proiectului și sunt efectuate în conformitate cu prevederile comunitare și naționale;

Beneficiarul unui proiect finanțat din fonduri europene are obligația îndosarierii și păstrării în bune condiții a tuturor documentelor aferente proiectului. Obligația poate fi îndeplinită și prin arhivarea electronică a tuturor documentelor aferente proiectului, potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată.

Beneficiarul și/sau partenerii au obligația de a pune la dispoziția Autorității de management documentele și/sau informațiile necesare pentru verificarea modului de utilizare a finanțării nerambursabile și să asigure condițiile pentru efectuarea verificărilor la fața locului.

În vederea efectuării verificărilor la fața locului, Beneficiarul și partenerii se angajează să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează Proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice care au legătură directă cu proiectul, și să pună la dispoziție documentele solicitate privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului, pe suport hârtie sau în format electronic. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât, să permită verificarea lor.

În situația arhivării electronice potrivit prevederilor Legii nr. 135/2007 privind arhivarea documentelor în formă electronică, republicată, organizarea electronică a arhivei se va realiza la nivel de proiect sau pe categorii de documente, în funcție de specificul proiectelor, cu condiția ca documentele arhivate să fie ușor identificabile de către părțile interesate, inclusiv pentru organizarea misiunilor de audit/verificare/control.

Toate documentele vor fi păstrate până la închiderea oficială a Programului sau până la expirarea perioadei de durabilitate a proiectului, oricare intervine ultima. Termenul minim de asigurare a disponibilității documentelor nu poate fi mai mic de 5 ani începând cu data de 31 decembrie a anului în care a fost efectuată ultima plată de către AM către beneficiar.

În vederea efectuării vizitei la fața locului, Autoritatea de management va notifica Beneficiarul cu privire la proiectul/proiectele ce urmează a fi examinate, specificând cine va efectua vizita pe teren și în ce perioadă.

Vizita pe teren se va finaliza, pe baza constatărilor, prin completarea Raportului privind vizita la fața locului în perioada de implementare (Anexa 6 la OUG 23/2023, aprobată prin Ordinul nr. 1777/2023), în care se vor include observații, concluzii, precum și recomandări privind acțiunile care trebuie întreprinse de beneficiar pentru remedierea problemelor constatate și termenele de răspuns.

13 MODIFICAREA GHIDULUI SOLICITANTULUI

13.1 Aspectele care pot face obiectul modificărilor prevederilor ghidului solicitantului

Aspectele prevăzute în cadrul ghidului solicitantului se raportează la legislația în vigoare. Modificarea prevederilor legale în vigoare poate determina AM PR NORD EST să solicite documente suplimentare și/sau respectarea unor condiții suplimentare față de prevederile respectivului document, pentru conformarea cu modificările legislative intervenite.

AM PR NORD EST poate emite una sau mai multe actualizări ale ghidului, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare și contractare. De asemenea, AM PR NORD EST poate emite clarificări/ interpretări ale prevederilor ghidului, cu condiția ca acestea să nu modifice/ să completeze prevederile acestuia.

13.2 Condiții privind aplicarea modificărilor pentru cererile de finanțare aflate în procesul de selecție (condiții tranzitorii)

În conformitate cu cele precizate la secțiunea 13.1., AM PR NORD-EST EST poate emite una sau mai multe actualizări ale ghidului, cu obligația specificării în cadrul acestora a condițiilor tranzitorii pentru proiectele aflate în diferite stadii ale procesului de evaluare și contractare.

În funcție de modificările intervenite, AM PR NORD EST se va asigura de respectarea principiului privind tratamentul nediscriminatoriu al tuturor solicitanților la finanțare, asigurând, totodată, și transparența sistemului de evaluare prin publicarea tuturor modificărilor și condițiilor suplimentare intervenite ulterior publicării ghidului.

14 ANEXE

La prezentul document sunt anexate următoarele:

- Anexa 1. Instrucțiuni privind completarea cererii de finanțare
- Anexa 2. Grila de evaluare tehnica si financiara
- Anexa 3. Declarația unică
- Anexa 4. Plan de monitorizare
- Anexa 5. Categoriile și plafoane de cheltuieli eligibile
- Anexa 6. Grila de analiză a conformității documentației tehnico-economice PT
- Anexa 7. Grila de analiza a conformității DALI
- Anexa 8. Model Acord Parteneriat
- Anexa 9. Lista de lucrări, echipamente, dotări, sau servicii cu încadrarea acestora în secțiunea de cheltuieli eligibile/neeligibile
- Anexa 10. Notă privind încadrarea în limitele de proprietate și fundamentarea rezonabilității costurilor
- Anexa 11. Declarația privind realizarea de modificări pe parcursul procesului de evaluare
- Anexa 12. Model orientativ de Hotărâre de aprobare a proiectului.
- Anexa 13. Raport privind stadiul fizic al investiției
- Anexa 14. Grila de contractare
- Anexa 15. Contractul de finanțare
- Anexa 16. Bugetul proiectului
- Anexa 17. Matricea de corelare a bugetului
- Anexa 18. Tabel privind nivelurile anuale ale consumului specific de energie primară, respectiv al emisiilor de CO2

- Anexa 19 - Declarația privind eligibilitatea TVA în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5.000.000 euro (inclusiv TVA)
- Anexa 20 - Declarația privind eligibilitatea TVA în cazul operațiunilor al căror cost total este mai mare de 5.000.000 euro (inclusiv TVA)